

WYKONANIE BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZA 2025 ROK

1. Poziom wykonania samorządowych budżetów

Jednostki samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego (165 gmin, 26 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu i województwo samorządowe) w 2025 r. zrealizowały dochody w wysokości 37 443,8 mln zł i wykonały wydatki w wysokości 37 535,7 mln zł. Wykonane dochody były o 2 990,2 mln zł, a wydatki o 3 705,0 mln zł wyższe od wykonanych w 2024 roku. Dynamika wzrostu dochodów JST w regionie wyniosła 8,7% (w kraju 8,5%), natomiast biorąc pod uwagę wskaźnik inflacji (3,6%) — dolnośląskie dochody wzrosły realnie o 5,1%. Dynamika wzrostu wydatków JST w regionie wyniosła 11,0% (realnie 7,4%), podczas gdy średnia dla wszystkich JST w kraju — 7,9% (realnie 4,3%).

Wprowadzona ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm), zwaną dalej „ustawą o dochodach JST”, reforma zmieniła strukturę dochodów samorządów, modyfikując proporcje między udziałami w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) i podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) a subwencją ogólną. W 2025 r. nastąpiło odejście od modelu opartego głównie na mechanizmach redystrybucyjnych na rzecz systemu silniej powiązanego z lokalną bazą podatkową samorządów. W konsekwencji w budżetach dolnośląskich JST wpływ z tytułu subwencji ogólnej i środków na uzupełnienie dochodów obniżyły się o 72,4%, natomiast dochody własne wzrosły o 46,2% — przede wszystkim za sprawą wzrostu wpływów z udziałów w podatku PIT (o 108,4%) oraz podatku CIT (o 7,6%), przy jednoczesnym wzroście dotacji i pozostałych środków o 6,7%.

Na wielkość wydatków dolnośląskich JST wpłynęło wyższe wykonanie wydatków bieżących (o 7,9%) i wydatków majątkowych (o 23,5%). Udział wydatków bieżących zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 2,2 punktu proc. i wyniósł 78,3%.

Plany dochodów uchwalone w budżetach dolnośląskich JST zostały zrealizowane w 97,4%, a plany wydatków w 91,3%. Stopień wykonania dochodów i wydatków w regionie ukształtował się poniżej średniej w kraju (98,6% i 92,3% planowanych wielkości). Plan dochodów nie został w pełni zrealizowany w budżetach 148 jednostek (129 gminach, 16 powiatach, 3 miastach na prawach powiatu). Na niepełne wykonanie planu wydatków ogółem oddziaływało wykonanie planu wydatków bieżących w 94,7% i planu wydatków majątkowych w 80,8% (kwotowo odpowiednio o 1 629,8 mln zł i o 1 926,5 mln zł mniej niż planowano).

Analiza stopnia wykonania planu dochodów i wydatków w budżetach jednostek poszczególnych szczebli wskazuje, że województwo samorządowe zrealizowało dochody na poziomie wyższym niż planowało — 101,2%, natomiast w powiatach, miastach na prawach powiatu, gminach realizacja dochodów była na poziomie niższym niż planowano — odpowiednio 99,5%, 98,2% i 95,8% przy realizacji wydatków na poziomie odpowiednio: 97,9%, 93,1%, 94,2% i 88,2%.

Wykonanie planu dochodów na poziomie 97,4% i wykonanie planu wydatków na poziomie 91,3% skutkowało poprawą wyniku budżetowego. Budżety dolnośląskich JST zamknęły się zbiorczo niższym deficytem — w wysokości 91,9 mln zł, przy planowanym na poziomie 2 661,2 mln zł określonym w uchwałach budżetowych. Na taki wynik złożyły się nadwyżki budżetów: województwa samorządowego w wysokości 33,3 mln zł, powiatów w łącznej wysokości 89,7 mln zł, gmin w łącznej wysokości 254,6 mln zł, oraz deficyty miast na prawach powiatu w łącznej wysokości 469,4 mln zł.

Z danych publikowanych na stronach Ministerstwa Finansów wynika, że w 2025 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego w Polsce zamknęły się zbiorczo nadwyżką w wysokości 1 818,9 mln zł

(przy planowanym deficycie w wysokości 30 678,7 mln zł), a liczba jednostek z deficytem spadła do 1080 (w 2024 deficyt dotyczył 1565, a w 2023 r. 2270 jednostek).

Poziom wykonania dochodów i wydatków oraz wynik realizacji budżetów dolnośląskich JST w 2025 r. przedstawia tab. 1.

Tabela 1. Dochody i wydatki oraz wynik budżetów dolnośląskich JST w 2025 r.

Wyszczególnienie	Dochody			Wydatki			Wynik budżetu				
	plan	wykonanie	procent wykonania planu	plan	wykonanie	procent wykonania planu	per saldo [tys. zł]	deficyt		nadwyżka	
	[tys. zł]	[tys. zł]		[tys. zł]	[tys. zł]			[tys. zł]	liczba JST	[tys. zł]	liczba JST
JST ogółem	38 430 738	37 443 840	97,4	41 091 937	37 535 708	91,3	-91 868	-955 375	87	863 507	109
Gminy, z tego:	19 073 739	18 277 675	95,8	20 437 124	18 023 098	88,2	254 576	-432 059	76	686 635	89
– miejskie	5 865 282	5 550 027	94,6	6 130 281	5 394 863	88,0	155 164	-67 383	13	222 547	18
– wiejskie	6 103 131	5 836 157	95,6	6 565 560	5 744 546	87,5	91 612	-129 068	29	220 680	47
– miejsko-wiejskie	7 105 326	6 891 490	97,0	7 741 283	6 883 690	88,9	7 801	-235 608	34	243 409	24
Powiaty	4 863 163	4 838 278	99,5	5 099 432	4 748 580	93,1	89 698	-31 716	8	121 414	18
Miasta na prawach powiatu	11 461 249	11 260 011	98,2	12 456 959	11 729 436	94,2	-469 425	-491 601	3	22 176	1
Województwo samorządowe	3 032 587	3 067 875	101,2	3 098 422	3 034 593	97,9	33 282	0	0	33 282	1

Wyniki realizacji budżetów JST za 2025 r. ukształtowały się następująco:

- 182 JST realizowały budżet z planowanym deficytem, a ostatecznie rok budżetowy deficytem zamknęło 87 JST (44,4%) — 76 gmin, 8 powiatów i 3 miasta na prawach powiatu — łącznie na kwotę 955,4 mln zł (dla porównania — w 2024 r. deficyt dotyczył 93 budżetów łącznie na kwotę 686,9 mln zł);
- 14 JST realizowały budżet z planowaną nadwyżką, a ostatecznie rok budżetowy nadwyżką zamknęło 109 JST (55,6%) — 89 gmin, 18 powiatów, 1 miasto na prawach powiatu i województwo samorządowe — łącznie na kwotę 863,5 mln zł (dla porównania — w 2024 r. nadwyżkę odnotowano w 103 budżetach JST — łącznie na kwotę 1 309,9 mln zł).

Wyniki analiz wskazują na poprawę wyniku w stosunku do planu w budżetach 187 JST w regionie, z których:

- 95 uzyskały nadwyżkę przy planowanym deficycie,
- 81 zrealizowało deficyt niższy od planowanego,
- 11 uzyskały nadwyżkę wyższą od planowanej.

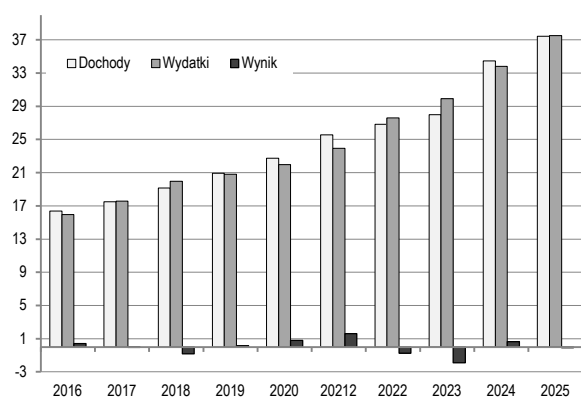
Wynik gorszy od planowanego dotyczył budżetów 9 JST i oznaczał:

- pogłębienie deficytu w 6 gminach (Janowice Wielkie, Mieroszów, Pielgrzymka, Stoszowice, Zawidów, Żmigród),
- niższą nadwyżkę od planowanej w 3 JST (Mysłakowice, Zgorzelec w., Powiat Złotoryjski).

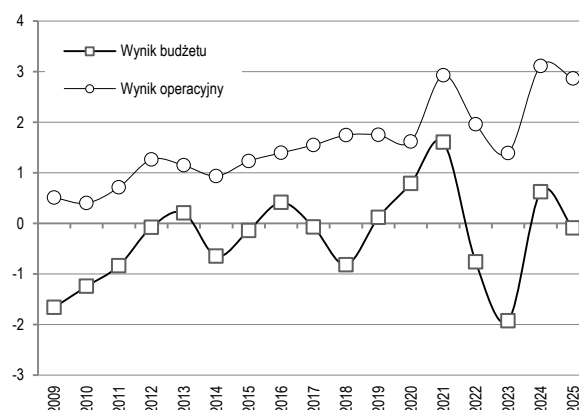
Analiza zmian poziomu dochodów i wydatków dolnośląskich JST w latach 2016–2025 pozwala zauważyć od 2016 r. stałą tendencję wzrostową. W roku budżetowym 2025 wzrost wydatków wyprzedził wzrost dochodów (o 2,3 punktu proc.), co wyraziło się deficytem per saldo w wysokości 91,9 mln zł (w 2024 r. nadwyżka per saldo wyniosła 622,9 mln zł, a w 2023 r. deficyt per saldo wyniósł 1 926,0 mln zł). Niekorzystna relacja dynamiki wzrostu wydatków (11,0%) do dochodów (8,7%) w skali województwa nie przeszkodziła jednak poszczególnym samorządom w poprawie wyników. Liczba dolnośląskich JST generujących nadwyżkę zwiększyła się bowiem w tym okresie ze 103 do 109.

Zmiany poziomu dochodów i wydatków oraz wynik realizacji budżetów dolnośląskich JST w latach 2016–2025 przedstawia rys. 1., natomiast poziom wyniku operacyjnego i wyniku budżetu dolnośląskich JST w latach 2009–2025 przedstawia rys. 2.

W 2025 r. nadwyżkę operacyjną (określoną różnicą dochodów i wydatków bieżących) uzyskało 189 dolnośląskich JST — 159 gmin, 26 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu i województwo samorządowe — łącznie w wysokości — 2 905,4 mln zł, natomiast 7 dolnośląskich gmin uzyskało deficyt operacyjny — łącznie w wysokości 36,9 mln zł.

Rys. 1. Dochody i wydatki oraz wynik budżetów dolnośląskich JST w latach 2016–2025 (w mld zł)

Rys. 2. Wynik budżetu i wynik operacyjny dolnośląskich JST w latach 2009–2025 (w mld zł)

Zgodnie z zasadą równoważenia budżetu w części bieżącej określoną w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 (z zastrzeżeniem ust. 3 i 4) u.f.p. Do 2029 r. włącznie do ustalenia ww. relacji dochody bieżące jednostki mogą być powiększone także o wolne środki, stanowiące nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST z lat ubiegłych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. Wyniki realizacji budżetów w 2025 r. wskazują na niezachowanie ww. zasady przez Gminę Ząbkowice Śląskie.

Ustawodawca, w art. 296a ust. 2 u.f.p., dopuszcza w latach 2024–2029 przekroczenie relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 u.f.p., pod warunkiem, że w latach 2022–2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Po uwzględnieniu powyższych odstępstw wszystkie dolnośląskie JST zrównoważyły budżety w części bieżącej.

Nowelizacją ustawy o finansach publicznych z dnia 8 listopada 2024 r. wprowadzono zmiany w zakresie obliczania relacji z art. 243 u.f.p. polegające na przedłużeniu do 2029 r. preferencyjnej dla JST zasady nieuwzględniania potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz dla prognoz począwszy od 2026 r. na doliczaniu do dochodów bieżących dochodów ze sprzedaży majątku, wynikających z odpowiednich sprawozdań z wykonania budżetu. Jednostki samorządu terytorialnego przy opracowywaniu wieloletniej prognozy finansowej na rok 2026 i lata następne, zobowiązane były do uwzględnienia ww. zmian przepisów w zakresie wyliczania indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia określonego w art. 243–244 u.f.p.

Zgodnie z art. 243 u.f.p. organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych, spłat zobowiązań zaliczanych do długu publicznego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, innych niż określone w pkt 1, łącznie z przypadającymi do spłaty zobowiązaniami współtworzonego związku — do planowanych dochodów bieżących przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Ustawodawca, pod pewnymi warunkami, zezwolił na niespełnienie w latach 2024–2029 relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań JST.

Liczba dolnośląskich JST, które przedłożyły projekt wieloletniej prognozy finansowej na 2026 rok i lata kolejne z informacją o niespełnieniu relacji z art. 243 u.f.p. w przynajmniej jednym roku prognozy wynosi trzy JST (Jaworzyna Śląska, Powiat Strzebiński, Szczytna). Przypadki niespełnienia ww. relacji wystąpiły w latach 2027–2028, 2030, 2032. Dla 2026 r. relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., obliczona w oparciu o plan 3 kw. 2025 r. została spełniona przez wszystkie JST, przy czym w przypadku jednej JST (Jaworzyna Śląska) po uwzględnieniu art. 296c u.f.p., tj. łączna kwota długu tej jednostki na koniec 2026 r. nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p. Dla porównania liczba dolnośląskich JST, które przedłożyły projekt wieloletniej prognozy finansowej na 2025 rok i lata kolejne z informacją o niespełnieniu relacji

z art. 243 u.f.p. w przynajmniej jednym roku prognozy wynosiła pięć JST (Jaworzyna Śląska, Kowary, Łądek-Zdrój, Mieroszów, Powiat Oławski).

W przypadku niespełnienia, na etapie uchwalania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej, przez organy stanowiące JST wymogów określonych w art. 242–244 u.f.p. oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez JST mają zastosowanie przepisy art. 240a u.f.p., dotyczące wezwania do opracowania i uchwalenia przez JST programu postępowania naprawczego, podlegającego zaopiniowaniu przez regionalną izbę obrachunkową. Zgodnie z art. 240a ust. 8 u.f.p. — w przypadku nieopracowania programu naprawczego lub braku pozytywnej opinii regionalnej izby obrachunkowej budżet JST ustala regionalna izba obrachunkowa. Ponadto, stosownie do art. 240b ust. 1 u.f.p., w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu JST zgodnie z zasadami określonymi w art. 242–244, budżet JST również ustala regionalna izba obrachunkowa. Budżety ustalone przez izbę mogą nie spełniać relacji określonej w art. 242–244. W 2025 r. nie odnotowano przypadków realizacji programu postępowania naprawczego w żadnej JST województwa dolnośląskiego ani zastępczego ustalenia budżetu JST przez Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu.

W 2025 r. po raz kolejny (od 2013 r.) zaobserwowano wzrost zadłużenia dolnośląskich JST. Łączna kwota długu wyniosła 11 500,3 mln zł i wzrosła o 549,4 mln zł w porównaniu z zadłużeniem roku poprzedniego (w 2024 r. wzrost o 519,1 mln zł, w 2023 r. wzrost o 1 303,1 mln zł, w 2022 r. wzrost o 11,3 mln zł). Wzrost zadłużenia o 5,0%, przy wzroście dochodów ogółem o 8,7%, spowodował spadek relacji łącznej kwoty długu do dochodów do 30,7% (w 2024 r. relacja wyniosła 31,8%, a w 2023 r. — 37,3%).

Z danych publikowanych na stronach MF wynika, że w 2025 r. zadłużenie JST w kraju w ujęciu zbiorczym wzrosło o 4,0% natomiast dochody wzrosły o 8,5%, przez co jego relacja do dochodów ukształtowała się na poziomie 24,7% (w roku poprzednim 25,7%).

Wykonanie budżetów przez dolnośląskie JST w 2025 r. wraz z wynikiem budżetu i wynikiem operacyjnym oraz poziomem zadłużenia przedstawia zestawienie 1, dane w przeliczeniu na 1 mieszkańca — zestawienie 2, a wskaźniki i relacje — zestawienie 3 (na końcu opracowania).

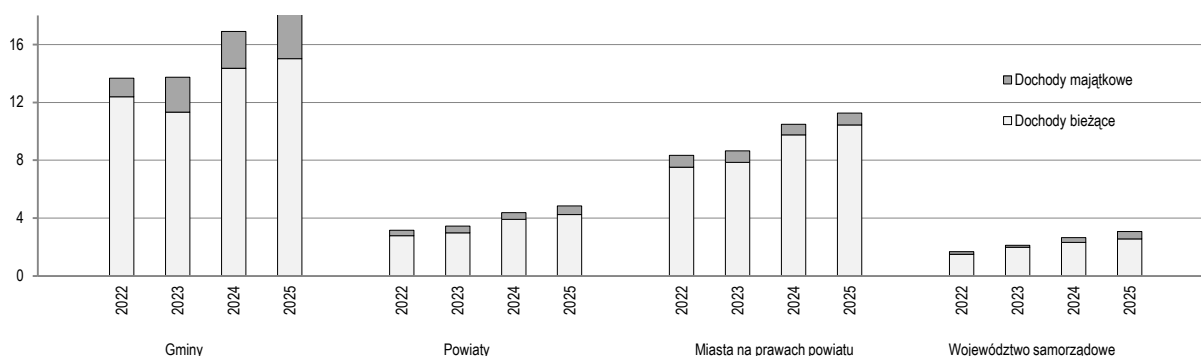
2. Wielkość i dynamika dochodów

Dochody dolnośląskich JST w 2025 r. wyniosły łącznie 37 443,8 mln zł (przy planowanych 38 430,7 mln zł) i były o 2 990,2 mln zł (o 8,7%) wyższe od wykonanych w 2024 roku. Dynamika wzrostu dochodów JST w regionie była o 0,2 punktu proc. wyższa od średniej krajowej (dynamika dochodów JST w kraju wyniosła 8,5%), co przełożyło się na 8,0% udział dochodów dolnośląskich JST w dochodach wszystkich JST w kraju (podobnie jak w 2024 r.).

Analiza zmian poziomu dochodów dolnośląskich JST wskazuje na wzrost dochodów w budżetach jednostek wszystkich szczebli. Najwyższy wzrost dochodów uzyskały gminy — o 1 371,1 mln zł (o 8,1%), miasta na prawach powiatów — o 768,1 mln zł (o 7,3%), powiaty — o 445,1 mln zł (o 10,1%), a najniższy województwo samorządowe — o 405,8 mln zł (o 15,2%).

Plan dochodów określony w uchwałach budżetowych dolnośląskich JST na rok 2025 został wykonany w 97,4% (w 2024 r. w 98,4%), z tego dochody bieżące w 99,9%, a majątkowe w 84,4% planowanych wielkości. Zrealizowane dochody bieżące (32 271,1 mln zł) stanowiły w 2025 roku 86,2%, a dochody majątkowe (5 172,7 mln zł) 13,8% dochodów dolnośląskich JST. Dochody bieżące były wyższe od wykonanych w roku poprzednim o 1 911,8 mln zł (o 6,3%), a dochody majątkowe wyższe o 1 078,4 mln zł (o 26,3%). Dochody bieżące JST w kraju wzrosły o 8,6%, a dochody majątkowe o 8,3%.

Zmiany poziomu dochodów dolnośląskich JST w latach 2022–2025 prezentuje rys. 3, a poziom oraz dynamikę dochodów w 2025 r. przedstawia tab. 2.

Rys. 3. Dochody dolnośląskich JST w latach 2022–2025 (w mld zł)

Wzrost dochodów dolnośląskich JST jest efektem m.in. zasilenia ich budżetów zwiększonymi udziałami w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Tabela 2. Dynamika dochodów dolnośląskich JST w 2025 r.

Wyszczególnienie	2024			2025			Dynamika dochodów (2024 = 100)				
	dochody ogółem	z tego:		dochody ogółem	z tego:		struktura dochodów		ogółem	bieżące	majątkowe
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe	bieżące	majątkowe			
	[tys. zł]						[%]				
JST ogółem	34 453 621	30 359 265	4 094 357	37 443 840	32 271 110	5 172 730	86,2	13,8	108,7	106,3	126,3
Gminy, z tego:	16 906 541	14 361 090	2 545 451	18 277 675	15 011 938	3 265 737	82,1	17,9	108,1	104,5	128,3
– miejskie	4 915 673	4 139 889	775 784	5 550 027	4 485 121	1 064 906	80,8	19,2	112,9	108,3	137,3
– wiejskie	5 390 801	4 584 360	806 441	5 836 157	4 776 374	1 059 783	81,8	18,2	108,3	104,2	131,4
– miejsko-wiejskie	6 600 066	5 636 841	963 225	6 891 490	5 750 443	1 141 048	83,4	16,6	104,4	102,0	118,5
Powiaty	4 393 106	3 922 471	470 635	4 838 278	4 245 166	593 112	87,7	12,3	110,1	108,2	126,0
Miasta na prawach powiatu	10 491 866	9 751 979	739 886	11 260 011	10 444 636	815 375	92,8	7,2	107,3	107,1	110,2
Województwo samorządowe	2 662 109	2 323 724	338 385	3 067 875	2 569 369	498 506	83,8	16,2	115,2	110,6	147,3

Wskaźnik dynamiki dochodów bieżących dolnośląskich JST w 2025 r. ukształtował się w granicach od 104,5% (gminy) do 110,6% (województwo samorządowe). Dochody bieżące województwa samorządowego były wyższe o 245,6 mln zł (o 10,6%), dochody bieżące powiatów o 322,7 mln zł (o 8,2%), dochody bieżące miast na prawach powiatu o 692,7 mln zł (o 7,1%), a dochody bieżące gmin o 650,8 mln zł (o 4,5%).

Wskaźnik dynamiki dochodów majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. ukształtował się w granicach od 110,2% (miasta na prawach powiatu) do 147,3% (województwo samorządowe). Dochody majątkowe województwa samorządowego wzrosły o 160,1 mln zł (o 47,3%), dochody majątkowe gmin wzrosły o 720,3 mln zł (o 28,3%), powiatów o 122,5 mln zł (o 26,0%), a miast na prawach powiatu o 75,5 mln zł (o 10,2%).

Wyniki analiz wskazują, że zmiana dochodów dolnośląskich JST w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim był wynikiem realizacji:

- wyższych o 8 514,0 mln zł (o 46,2%) kwot dochodów własnych,
- wyższych o 513,7 mln zł (o 6,7%) kwot dotacji i środków,
- niższych o 6 037,5 mln zł (o 72,4%) kwot subwencji ogólnej i środków na uzupełnienie dochodów.

Wzrost dochodów własnych dotyczył jednostek wszystkich szczebli: powiatów — o 96,8%, gmin — o 48,9%, miast na prawach powiatu — o 42,7% oraz województwa samorządowego — o 5,5%.

Poziom i dynamikę dochodów JST województwa dolnośląskiego w 2025 r. według głównych źródeł przedstawia tab. 3.

Tabela 3. Dynamika dochodów dolnośląskich JST w 2025 r. według głównych źródeł

Wyszczególnienie	Dochody w 2025				Dynamika dochodów (2024 = 100)			
	ogółem	dochody własne	subwencja ogólna i środki na uzupełnienie dochodów	dotacje i środki	ogółem	dochody własne	subwencja ogólna i środki na uzupełnienie dochodów	dotacje i środki
	[tys. zł]				[%]			
JST ogółem	37 443 840	26 948 777	2 307 109	8 187 953	108,7	146,2	27,6	106,7
Gminy, z tego:	18 277 675	12 860 737	941 177	4 475 761	108,1	148,9	24,8	100,1
– miejskie	5 550 027	4 159 808	110 117	1 280 102	112,9	150,2	11,3	109,3
– wiejskie	5 836 157	3 902 781	413 190	1 520 186	108,3	143,5	33,2	106,4
– miejsko-wiejskie	6 891 490	4 798 147	417 870	1 675 473	104,4	152,3	26,5	89,6
Powiaty	4 838 278	2 700 126	762 490	1 375 661	110,1	196,8	40,7	119,8
Miasta na prawach powiatu	11 260 011	9 589 519	294 188	1 376 304	107,3	142,7	12,3	99,2
Województwo samorządowe	3 067 875	1 798 395	309 254	960 227	115,2	105,5	107,0	143,7

Reforma systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego istotnie zmieniła strukturę dochodów JST. Nowe rozwiązania zwiększyły znaczenie dochodów własnych samorządów, przede wszystkim poprzez zmianę naliczania udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału wpływów z tytułu subwencji ogólnej i środków na uzupełnienie dochodów.

Na dynamikę wzrostu dochodów własnych dolnośląskich JST (46,2%) oddziaływało:

- zasilenie dolnośląskich JST zwiększonymi wpływami z tytułu udziału w podatku PIT o 7 264,0 mln zł (o 108,4%) i podatku CIT o 165,5 mln zł (o 7,6%);
- zwiększenie o 532,6 mln zł (łącznie o 8,7%) wpływów z podatków i opłat lokalnych. Najwyższy wzrost odnotowano w gminach i województwie samorządowym (o 9,0%), w miastach na prawach powiatu (o 8,3%) oraz w powiatach (o 7,0%);
- w 2025 r. odnotowano wzrost dochodów pochodzących z dotacji celowych i środków — łącznie o 6,7% (w 2024 r. wzrost o 25,9%). Wzrost tych dochodów w porównaniu do otrzymanych w 2024 r. za wyjątkiem miast na prawach powiatu, odnotowano w województwie samorządowym (o 43,7%) i powiatach (o 19,8%). Dochody gmin z tytułu dotacji celowych i środków odnotowano na poziomie porównywalnym jak w 2024 r.

W związku ze zmianą sposobu naliczania należnego samorządom udziału w podatkach PIT i CIT dotychczasowe mechanizmy subwencyjne straciły na znaczeniu i mają obecnie charakter uzupełniający.

3. Struktura dochodów

Wdrożenie nowej ustawy o dochodach JST przyniosło istotne zmiany zasad podziału wpływów do budżetów jednostek poszczególnych szczebli oraz wprowadzenie, zamiast dotychczasowych części subwencji ogólnej, pojęcia potrzeb finansowych, w skład których wchodzi potrzeby: wyrównawcze, oświatowe, rozwojowe, ekologiczne oraz uzupełniające. Zmianami objęte zostały również miasta na prawach powiatu, którym przypisano własny wskaźnik udziału w podatkach PIT i CIT, różny od wskaźnika dla powiatów i gmin.

Rozwiązania te przełożyły się na znaczne zróżnicowanie dynamiki wzrostu dochodów dolnośląskich JST w 2025 r. według źródeł oraz miały odbicie w istotnych zmianach w ich strukturze. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem był wyższy o 18,5 punktu proc., osiągając pułap 72,0%, natomiast udział dotacji i środków zmniejszył się o 0,5 punktu proc. i wyniósł 21,8%. Z kolei udział subwencji ogólnej wraz ze środkami na uzupełnienie dochodów zanotował znaczny spadek — o 18,0 punktu proc. — do poziomu 6,2%.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem JST, w skali całego kraju w 2025 r., kształtował się na poziomie 68,2% (wzrost o 17,8 punktu proc.). Udział subwencji ogólnej wraz ze środkami na uzupełnienie dochodów był znacznie niższy i wyniósł 10,8% (spadek o 16,9 punktu proc.), natomiast o 0,9 punktu proc. obniżył się udział dotacji i środków — do poziomu 20,9%. Wyniki porównań wskazują na utrzymywanie się w dochodach JST w regionie, w porównaniu do średnich dla JST w kraju, wyższego udziału dochodów

własnych (o 3,8 punktu proc.) i nieznacznie wyższego udziału dotacji i środków (o 0,9 punktu proc.), ale niższego dla subwencji ogólnej (o 4,6 punktu proc.).

Najwyższy udział dochodów własnych (85,2%) odnotowano w dochodach miast na prawach powiatu (wzrost o 21,2 punktu proc.) i w dochodach gmin 70,4% — wzrost o 19,3 punktu proc., a najniższy (55,8%) w dochodach powiatów — wzrost o 24,6 punktu proc. Udział dochodów własnych w dochodach województwa samorządowego obniżył się o 5,4 punktu proc. — do 58,6%.

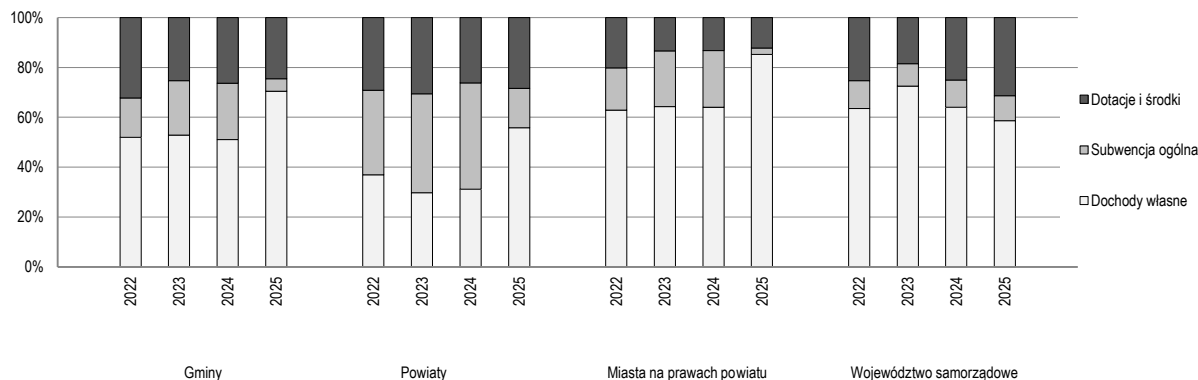
Zmiany struktury dochodów dolnośląskich JST prezentują tab. 4 (lata 2023–2025) i rys. 4 (lata 2023–2025).

Tabela 4. Struktura dochodów dolnośląskich JST i tendencje jej zmian w latach 2023–2025 (w %)

Wyszczególnienie	Dochody własne			Subwencja ogólna i środki na uzupełnienie dochodów			Dotacje i środki		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
JST ogółem	55,1	53,5	72,0	23,1	24,2	6,2	21,8	22,3	21,8
Gminy, z tego:	52,9	51,1	70,4	21,8	22,5	5,1	25,3	26,4	24,5
– miejskie	56,4	56,3	75,0	20,6	19,8	2,0	23,0	23,8	23,0
– wiejskie	51,5	50,4	66,9	22,4	23,1	7,1	26,1	26,5	26,0
– miejsko-wiejskie	51,3	47,7	69,6	22,1	23,9	6,1	26,6	28,3	24,3
Powiaty	29,8	31,2	55,8	39,6	42,6	15,8	30,6	26,1	28,4
Miasta na prawach powiatu	64,3	64,0	85,2	22,3	22,7	2,6	13,4	13,2	12,2
Województwo samorządowe	72,5	64,0	58,6	8,9	10,9	10,1	18,6	25,1	31,3

Udział dochodów własnych w dochodach dolnośląskich JST w 2025 r. zawierał się w następujących przedziałach:

- gminy miejskie — od 49,7% (Duszniki-Zdrój) do 88,8% (Głogów),
- gminy wiejskie — od 27,3% (Lewin Kłodzki) do 94,0% (Kobierzyce),
- gminy miejsko-wiejskie — od 36,1% (Lubomierz) do 90,8% (Bogatynia),
- powiaty — od 26,9% (Lwówecki) do 85,5% (Wrocławski),
- miasta na prawach powiatu — od 68,4% (Jelenia Góra) do 90,5% (Wrocław).

Rys. 4. Struktura dochodów dolnośląskich JST w latach 2022–2025

W strukturze dochodów własnych dolnośląskich JST dominowały wpływy z tytułu udziału w podatkach państwowych (PIT i CIT), które w 2025 r. stanowiły 60,5% ich dochodów własnych, w tym: 89,7% dochodów województwa samorządowego, 76,6% dochodów powiatów, 59,8% dochodów miast na prawach powiatu i 53,6% dochodów gmin.

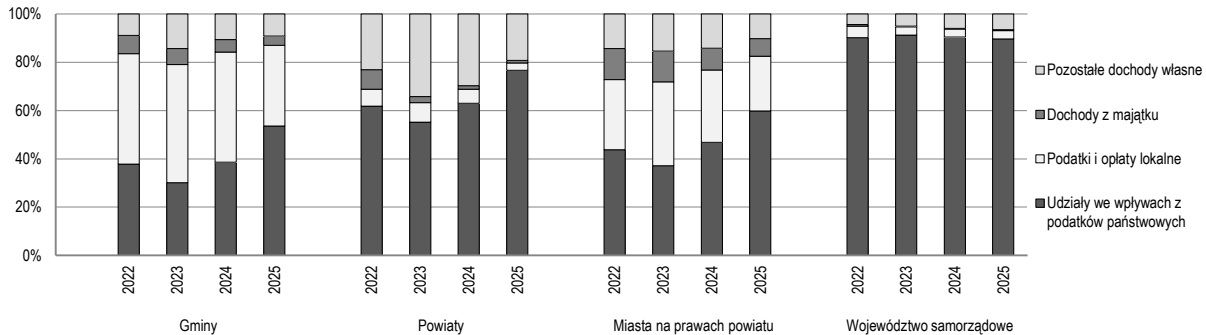
Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych stanowiły 24,6% dochodów własnych JST, w tym 33,4% dochodów gmin, 22,8% dochodów miast na prawach powiatu, 3,3% dochodów województwa samorządowego i 3,2% dochodów powiatów.

Dochody z majątku stanowiły 4,5% dochodów własnych JST, w tym 7,3% dochodów miast na prawach powiatu, 3,8% dochodów gmin, 1,0% dochodów powiatów i 0,4% dochodów województwa samorządowego.

Pozostałe dochody stanowiły 10,3% dochodów własnych JST, a ich udział w dochodach wyniósł od 19,2% dla powiatów, przez 10,2% dla miast na prawach powiatu i 9,1% dla gmin, do 6,5% dla województwa samorządowego.

Porównanie struktury dochodów własnych dolnośląskich JST w 2025 r. do struktury dochodów w 2024 r. wskazuje na zwiększenie się udziału wpływów z PIT i CIT o 12,3 punktu proc., obniżenie się udziału dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych o 8,5 punktu proc., zmniejszenie udziałów dochodów z majątku o 1,4 punktu proc. oraz spadek pozostałych dochodów własnych o 2,6 punktu proc.

Strukturę dochodów własnych dolnośląskich JST w latach 2022–2025 przedstawia rys. 5.

Rys. 5. Struktura dochodów własnych dolnośląskich JST w latach 2022–2025

Udział subwencji ogólnej wraz ze środkami na uzupełnienie dochodów, w dochodach dolnośląskich JST w 2025 r., podobnie jak w latach poprzednich, był bardzo zróżnicowany i kształtował się w przedziale od 2,6% w dochodach miast na prawach powiatu, poprzez 5,1% dochodów gmin i 10,1% dochodów województwa samorządowego, do 15,8% dochodów powiatów.

Wyniki porównań do roku poprzedniego informują o tym, że zmniejszenie udziału subwencji ogólnej wraz ze środkami na uzupełnienie dochodów, zanotowały wszystkie dolnośląskie JST. Najwyższy spadek — o 26,8 punktu proc. — wystąpił w dochodach powiatów, następnie w dochodach miast na prawach powiatu (o 20,1 punktu proc.), w dochodach gmin — o 17,4 punktu proc. oraz nieznaczny w dochodach województwa samorządowego (o 0,8 punktu proc.). Analiza struktury dochodów według jednostek samorządu terytorialnego poszczególnych szczebli wskazuje na utrzymywanie się wysokiego zróżnicowania udziału subwencji ogólnej wraz ze środkami na uzupełnienie dochodów, w dochodach gmin — od 0,1% (Nowa Ruda m., Jawor, Piechowice, Złotoryja m., Polkowice) do 28,9% (Dziadowa Kłoda), w dochodach miast na prawach powiatu — od 0,3% (Wrocław) do 10,4% (Jelenia Góra), a w dochodach powiatów — od 0,7% (Wrocławski) do 32,3% (Górowski).

Dotacje celowe stanowią w 2025 r.:

- 31,3% dochodów województwa samorządowego, a ich udział w dochodach wzrósł o 6,2 punktu proc.,
- 28,4% dochodów powiatów, a ich udział w dochodach zwiększył się o 2,3 punktu proc.,
- 24,5% dochodów gmin, a ich udział w dochodach zmniejszył się o 1,9 punktu proc.,
- 12,2% dochodów miast na prawach powiatu, a ich udział w dochodach zmniejszył się o 1,0 punktu proc.

W grupie dotacji i środków dominowały dotacje celowe, które w 2025 r. stanowiły 69,0% tej grupy (wzrost o 1,7 punktu proc.). W porównaniu do roku poprzedniego w strukturze dotacji celowych nastąpiły zmiany polegające na zmniejszeniu się udziału dotacji celowych na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej o 8,8 punktu proc. — do 40,9%, zwiększeniu się udziału dotacji na dofinansowanie zadań własnych JST o 8,7 punktu proc. — do 51,6% i nieznacznym zwiększeniu się udziału dotacji otrzymanych z funduszy celowych i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych o 0,1 punktu proc. do poziomu 3,1%, natomiast udział dotacji na finansowanie zadań realizowanych na podstawie porozumień pozostał na tym samym poziomie 4,4%.

4. Poziom dochodów na 1 mieszkańca

Dochody zrealizowane przez dolnośląskie JST w 2025 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 13 081 zł i były wyższe o 1095 zł (o 9,1%) od wykonanych w roku poprzednim, z tego dochody bieżące wyniosły 11 274 zł i były wyższe o 712 zł (o 6,7%), a dochody majątkowe wyniosły 1807 zł i były wyższe o 383 zł (o 26,9%) od zrealizowanych w roku poprzednim.

Po raz kolejny dolnośląskie jednostki wszystkich szczebli uzyskały dochody per capita wyższe niż w roku poprzednim. Dochody gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 9482 zł i były wyższe o 747 zł (o 8,6%) od uzyskanych w roku poprzednim, w tym: dochody gmin wiejskich wyniosły 10 015 zł i były wyższe o 734 zł (o 7,9%), dochody gmin miejsko-wiejskich wyniosły 9268 zł i były wyższe o 427 zł (o 4,8%), a dochody gmin miejskich wyniosły 9232 zł i były wyższe o 1150 zł (o 14,2%).

W powiatach dochody na 1 mieszkańca wyniosły 2510 zł i były wyższe o 240 zł (o 10,6%) od wykonanych w roku poprzednim. Najwyższe dochody per capita, uzyskały miasta na prawach powiatu (12 044 zł) i były one wyższe o 870 zł (o 7,8%) od wykonanych w 2024 roku. Dochody województwa samorządowego wyniosły 1072 zł i były wyższe o 146 zł (o 15,8%) od zrealizowanych w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Poziom dochodów dolnośląskich JST na 1 mieszkańca w latach 2024 i 2025 zaprezentowano w tab. 5.

Tabela 5. Dochody dolnośląskich JST na 1 mieszkańca w latach 2024 i 2025 (w zł)

Wyszczególnienie	2024			2025			Zmiana kwot dochodów		
	dochody ogółem	z tego:		dochody ogółem	z tego:		dochody ogółem	z tego:	
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe
JST ogółem	11 986	10 562	1 424	13 081	11 274	1 807	1 095	712	383
Gminy, z tego:	8 735	7 420	1 315	9 482	7 788	1 694	747	368	379
– miejskie	8 082	6 807	1 275	9 232	7 460	1 772	1 150	653	497
– wiejskie	9 281	7 892	1 389	10 015	8 196	1 819	734	304	430
– miejsko-wiejskie	8 841	7 551	1 290	9 268	7 733	1 535	427	182	245
Powiaty	2 270	2 027	243	2 510	2 202	308	240	175	65
Miasta na prawach powiatu	11 174	10 386	788	12 044	11 172	872	870	786	84
Województwo samorządowe	926	808	118	1 072	898	174	146	90	56

Według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca.

Zróznicowanie poziomu dochodów dolnośląskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2025 r. kształtowało się w następujących przedziałach:

- 1) gminy: od 6217 zł do 21 750 zł, z tego:
  - gminy miejskie — od 6755 zł (Zgorzelec) do 19 335 zł (Świeradów-Zdrój),
  - gminy wiejskie — od 7038 zł (Oleśnica) do 19 923 zł (Grębocice),
  - gminy miejsko-wiejskie — od 6217 zł (Gryfów Śląski) do 21 750 zł (Lądek-Zdrój);
- 2) powiaty: od 1403 zł (Wrocławski) do 3833 zł (Lwówecki);
- 3) miasta na prawach powiatu: od 11 358 zł (Legnica) do 12 241 zł (Wrocław).

Największe zróznicowanie poziomu dochodów per capita (różnica pomiędzy dochodami najzamożniejszej i najuboższej jednostki danego szczebla) dotyczyło gmin (15 533 zł), w tym gmin miejsko-wiejskich (15 533 zł), a najmniejsze zróznicowanie wystąpiło w miastach na prawach powiatu (883 zł).

Ustalony dla 2025 r. średni poziom dochodów per capita dla gmin regionu (9482 zł) został osiągnięty przez 76 gmin (46,1%), z tego 41 gmin wiejskich (53,9% gmin tego typu), 22 gminy miejsko-wiejskie (37,9% gmin tego typu) i 13 gmin miejskich (41,9% gmin tego typu).

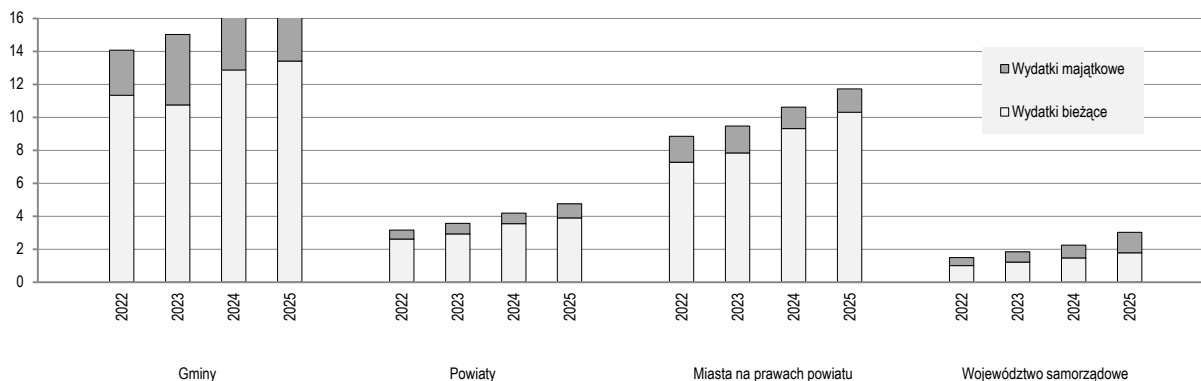
Dochody per capita obliczone dla wszystkich JST w kraju w 2025 r. wyniosły 12 518 zł i były niższe o 563 zł (o 4,3%) od uzyskanych przez JST w województwie dolnośląskim. Wyniki porównań średnich dochodów JST w regionie ze średnimi dla kraju wskazują, że w 2025 r. powiaty i wszystkie typy gmin w regionie oraz województwo samorządowe uzyskały poziom dochodów na 1 mieszkańca wyższy od średnich krajowych, natomiast jedynie dochody miast na prawach powiatu ukształtowały się poniżej przeciętnych dla tego typu jednostek w kraju, w szczególności:

- 1) dochody gmin w kraju wyniosły 8733 zł i były niższe o 749 zł (o 7,9%) od uzyskanych przez gminy w regionie,
- 2) dochody powiatów w kraju wyniosły 2406 zł i były niższe o 104 zł (o 4,1%) od uzyskanych przez powiaty dolnośląskie,
- 3) dochody miast na prawach powiatu w kraju wyniosły 12 195 zł i były wyższe o 151 zł (o 1,3%) od uzyskanych przez powiaty grodzkie na Dolnym Śląsku,
- 4) dochody województw samorządowych w kraju wyniosły 1034 zł i były niższe o 38 zł (o 3,7%) od uzyskanych przez dolnośląskie województwo samorządowe.

5. Wielkość i dynamika wydatków

Wydatki dolnośląskich JST w roku budżetowym 2025 wyniosły łącznie 37 535,7 mln zł (przy planowanych 41 091,9 mln zł) i były o 3 705,0 mln zł (o 11,0%) wyższe od wykonanych w 2024 roku. Wydatki bieżące wyniosły 29 402,5 mln zł i były o 2 159,1 mln zł (o 7,9%) wyższe od wykonanych w roku poprzednim, a wydatki majątkowe wyniosły 8 133,2 mln zł i były wyższe o 1 545,9 mln zł (o 23,5%). Dynamika wzrostu wydatków JST w regionie była o 2,1 punktu proc. niższa niż w roku poprzednim i o 3,1 punktu proc. wyższa od średniej wyliczonej dla wszystkich JST w kraju w 2025 r.

Zmiany poziomu wydatków dolnośląskich JST w latach 2022–2025 przedstawia rys. 6, a poziom wydatków w latach 2024 i 2025 w podziale na bieżące i majątkowe — tab. 6.

Rys. 6. Wydatki bieżące i majątkowe dolnośląskich JST w latach 2022–2025 (w mld zł)

W 2025 r. wzrost wydatków ogółem dotyczył jednostek wszystkich szczebli i typów gmin. Najwyższy wzrost odnotowało województwo samorządowe (o 34,1%), dalej powiaty (o 12,9%), miasta na prawach powiatu (o 10,5%), gminy miejskie (o 10,4%), gminy wiejskie (o 8,7%) oraz miejsko-wiejskie (o 4,6%). Rozpiętość procentowa wzrostu ukształtowała się dla wydatków bieżących między 20,6% (województwo samorządowe) a 3,6% (gminy miejsko-wiejskie), natomiast dla wydatków majątkowych — między 59,8% (województwo samorządowe) a 8,0% (gminy miejsko-wiejskie).

Tabela 6. Dynamika wydatków dolnośląskich JST w 2025 r.

Wyszczególnienie	2024			2025			Dynamika wydatków (2024 = 100)				
	wydatki ogółem	z tego:		wydatki ogółem	z tego:		struktura wydatków		ogółem	bieżące	majątkowe
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe	bieżące	majątkowe			
	[tys. zł]						[%]				
JST ogółem	33 830 674	27 243 459	6 587 215	37 535 708	29 402 545	8 133 162	78,3	21,7	111,0	107,9	123,5
Gminy, z tego:	16 752 612	12 872 673	3 879 939	18 023 098	13 404 897	4 618 201	74,4	25,6	107,6	104,1	119,0
– miejskie	4 885 621	3 845 953	1 039 668	5 394 863	4 044 131	1 350 732	75,0	25,0	110,4	105,2	129,9
– wiejskie	5 282 942	3 926 643	1 356 299	5 744 546	4 079 590	1 664 956	71,0	29,0	108,7	103,9	122,8
– miejsko-wiejskie	6 584 049	5 100 077	1 483 972	6 883 690	5 281 177	1 602 512	76,7	23,3	104,6	103,6	108,0
Powiaty	4 204 680	3 561 307	643 373	4 748 580	3 900 020	848 560	82,1	17,9	112,9	109,5	131,9
Miasta na prawach powiatu	10 610 074	9 323 629	1 286 445	11 729 436	10 305 546	1 423 890	87,9	12,1	110,5	110,5	110,7
Województwo samorządowe	2 263 308	1 485 850	777 457	3 034 593	1 792 082	1 242 511	59,1	40,9	134,1	120,6	159,8

Z wykonania budżetów dolnośląskich JST za 2025 r. wynika, że wzrost wydatków ogółem wystąpił w budżetach 150 (76,5%) jednostek, natomiast poziomu wydatków roku poprzedniego nie osiągnęło 46 jednostek, z tego 42 gminy i 4 powiaty.

Analiza zmian poziomu wydatków majątkowych dolnośląskich JST wskazuje na:

- wzrost wydatków w budżetach 126 jednostek, łącznie na kwotę 2 154,7 mln zł, z tego w budżetach 105 gmin, 18 powiatów, 2 miast na prawach powiatu i województwa samorządowego; najwyższy kwotowo wzrost dotyczył wydatków województwa samorządowego (o 465,1 mln zł) i gminy Swidnica (o 101,9 mln zł);
- spadek wydatków w budżetach 70 jednostek, łącznie na kwotę 608,8 mln zł, z tego w budżetach 60 gmin, 8 powiatów i 2 miast na prawach powiatu; największy spadek dotyczył wydatków majątkowych gmin: Polkowice (o 77,3 mln zł) i Bolesławiec m. (o 55,0 mln zł).

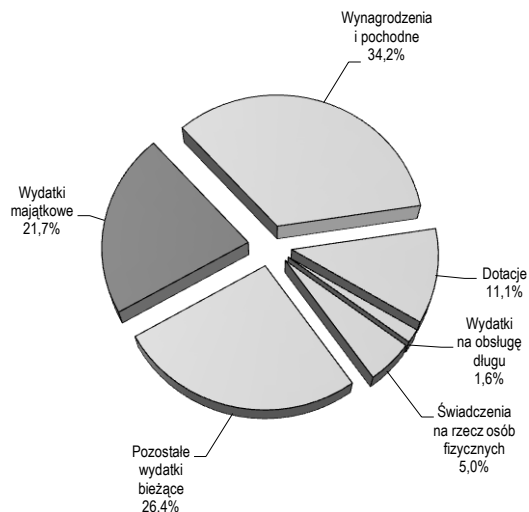
6. Struktura wydatków

W 2025 r. wydatki bieżące wykonane w wysokości 29 402,5 mln zł (94,8% planowanych) stanowiły 78,3%, a wydatki majątkowe w wysokości 8 133,2 mln zł (80,8% planowanych) stanowiły 21,7% wydatków ogółem dolnośląskich JST. W stosunku do roku poprzedniego udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wzrósł o 2,2 punktu proc.

Wyniki porównań dla Polski wskazują, że udział wydatków majątkowych dolnośląskich JST ukształtował się powyżej średniej dla wszystkich JST w kraju, która wyniosła 20,4%. Zdecydowały o tym wydatki majątkowe gmin i województwa samorządowego, których udział w wydatkach ogółem wyniósł odpowiednio 25,6% i 40,9% (przy średniej w kraju 22,9% i 37,8%). Udział wydatków majątkowych w wydatkach miast na prawach powiatu i powiatów (12,1% i 17,9%) był niższy od średniej w kraju (12,5% i 19,9%).

Najwyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w budżetach gmin: Ciepłowody (55,9%) i Czarny Bór (53,9%), a najniższy w budżecie Powiatu Lubińskiego (2,8%) oraz w budżetach gmin: Polkowice i Góra (po 7,9%).

Strukturę wydatków ogółem dolnośląskich JST w 2025 r. przedstawiono na rys. 7.

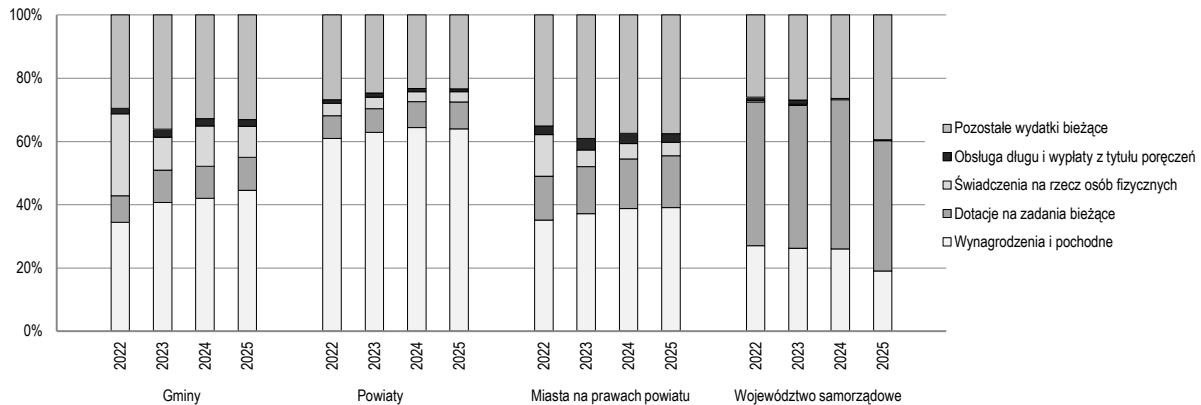

Rys. 7. Struktura wydatków ogółem dolnośląskich JST w 2025 r. (w podziale na wydatki majątkowe i grupy wydatków bieżących)

Analiza struktury wydatków dolnośląskich JST w 2024 r. i jej zmiany w stosunku do 2024 r. wskazuje, że:

- wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły 34,2% wydatków ogółem i 43,7% wydatków bieżących (w 2024 r. — odpowiednio 34,6% i 43,0%),
- dotacje na zadania bieżące stanowiły 11,1% wydatków ogółem i 14,2% wydatków bieżących (w 2024 r. — odpowiednio 11,1% i 13,8%),
- wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 5,0% wydatków ogółem i 6,4% wydatków bieżących (w 2024 r. — odpowiednio 6,6% i 8,1%),
- wydatki na obsługę długu, w tym poręczenia i gwarancje, stanowiły 1,6% wydatków ogółem i 2,1% wydatków bieżących (w 2024 r. — odpowiednio 1,9% i 2,3%),
- pozostałe wydatki bieżące stanowiły 26,4% wydatków ogółem i 33,7% wydatków bieżących (w 2024 r. — odpowiednio 26,4% i 32,8%)

Zmiany w strukturze wydatków bieżących dolnośląskich JST w latach 2022–2025 przedstawiono na rys. 8, a strukturę tych wydatków w budżetach jednostek poszczególnych szczebli w 2024 i 2025 r. — w tab. 7.

Rys. 8. Struktura wydatków bieżących dolnośląskich JST w latach 2022–2025

Tabela 7. Struktura wydatków bieżących dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025 r. (w %)

Wyszczególnienie	Wynagrodzenia i pochodne		Dotacje		Świadczenia na rzecz osób fizycznych		Obsługa długu		Pozostałe	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
JST ogółem	43,0	43,7	13,8	14,2	8,1	6,4	2,3	2,1	32,8	33,7
Gminy, z tego:	42,0	44,6	10,1	10,5	12,8	9,7	2,3	2,2	32,8	33,0
– miejskie	41,3	43,2	12,8	12,9	11,0	9,2	2,2	2,0	32,6	32,7
– wiejskie	43,3	46,2	8,6	8,8	12,9	10,1	1,7	1,6	33,5	33,2
– miejsko-wiejskie	44,1	44,4	5,5	9,8	10,2	9,9	0,6	2,7	39,6	33,2
Powiaty	64,4	64,1	8,2	8,5	3,1	3,3	1,0	0,9	23,2	23,4
Miasta na prawach powiatu	38,8	39,1	15,7	16,5	4,8	4,3	3,3	2,7	37,4	37,5
Województwo samorządowe	26,0	19,1	47,2	41,2	0,4	0,4	0,0	0,0	26,4	39,4

Analiza struktury wydatków bieżących dolnośląskich JST wskazuje, że w stosunku do 2024 r. obniżył się udział wydatków przeznaczonych na świadczenia na rzecz osób fizycznych — łącznie o 1,7 punktu proc., w tym w wydatkach gmin (o 3,1 punktu proc.), miast na prawach powiatu (o 0,6 punktu proc.) i województwa samorządowego (o 0,1 punktu proc.), jedynie w budżetach powiatów odnotowano wzrost udziału (o 0,1 punktu proc.). W wydatkach bieżących samorządów lokalnych widoczny jest wzrost udziału wydatków na wynagrodzenia i pochodne — łącznie o 0,7 punktu proc., który odnotowano w gminach (o 2,6 punktu proc.) i miastach na prawach powiatu (o 0,2 punktu proc.), natomiast spadek udziału odnotowano w województwie samorządowym (o 7,0 punktu proc.) i powiatach (o 0,4 punktu proc.). Wzrost udziału w wydatkach bieżących dotyczy także pozostałych wydatków bieżących — łącznie o 0,9 punktu proc. i dotacji — o 0,4 punktu proc., natomiast spadek udziału dotyczy wydatków na obsługę długu — o 0,3 punktu proc.

Strukturę wydatków dolnośląskich JST w 2025 r., z uwzględnieniem kierunków wydatkowania środków według działów klasyfikacji budżetowej, przedstawia tab. 8.

Tabela 8. Struktura wydatków ogółem dolnośląskich JST w 2025 r. według działów (w %)

Wyszczególnienie	Udział wydatków przeznaczonych na finansowanie zadań									
	oświaty i wychowania (dział 801)	transportu i łączności (dział 600)	gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (dział 900)	administracji publicznej (dział 750)	rodziny (dział 855)	pomocy społecznej (dział 852)	gospodarki mieszkaniowej (dział 700)	kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (dział 921)	kultury fizycznej i sportu (dział 926)	pozostałych
JST ogółem	31,7	14,9	9,3	8,6	6,2	5,9	4,0	3,8	2,8	12,8
Gminy, z tego:	32,8	10,5	10,3	11,5	6,1	7,2	4,9	3,8	3,6	9,1
– miejskie	30,5	11,3	9,3	12,5	7,0	7,6	4,3	6,6	4,8	6,1
– wiejskie	34,0	11,7	11,5	9,0	5,3	6,3	5,7	1,6	2,7	12,1
– miejsko-wiejskie	33,6	9,0	10,1	12,9	5,9	7,7	4,8	3,5	3,4	9,0
Powiaty	31,8	15,0	11,2	0,0	11,0	6,5	0,5	0,5	0,2	23,2
Miasta na prawach powiatu	36,7	15,9	6,7	9,2	5,3	5,2	3,4	6,1	2,6	9,0
Województwo samorządowe	5,2	36,3	10,3	1,5	3,5	0,2	6,5	0,1	3,0	33,3

Wydatki dolnośląskich JST w 2025 r. koncentrowały się w sześciu działach klasyfikacji budżetowej: 801 — Oświata i wychowanie (31,7%), 600 — Transport i łączność (14,9%), 750 — Administracja publiczna (9,3%), 900 — Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (8,6%), 852 — Pomoc społeczna (6,2%) i 855 — Rodzina (5,9%). Na finansowanie zadań klasyfikowanych w tych działach JST przeznaczony był łącznie 28 736,9 mln zł, co stanowiło 76,6% ich wydatków w 2025 roku.

Z samorządowych budżetów w regionie przeznaczono w 2025 r. na realizację zadań z zakresu:

- oświaty i wychowania (dział 801) — 11 882,6 mln zł (o 1 351,8 mln zł, tj. o 12,8% więcej niż w 2024 r.),
- transportu i łączności (dział 600) — 5 578,2 mln zł (o 384,5 mln zł, tj. o 7,4% więcej niż w 2024 r.),
- administracji publicznej (dział 750) — 3 492,0 mln zł (o 397,6 mln zł, tj. o 12,9% więcej niż w 2024 r.),
- gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (dział 900) — 3 212,5 mln zł (o 364,6 mln zł, tj. o 12,8% więcej niż w 2024 r.),
- pomocy społecznej (dział 852) — 2 344,0 mln zł (o 41,6 mln zł, tj. o 1,8% mniej niż w 2024 r.),
- wspierania rodziny (dział 855) — 2 227,5 mln zł (o 215,0 mln zł, tj. o 10,7% więcej niż w 2024 r.).

Znaczące kwoty przeznaczono także na realizację zadań z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (dział 921) — 1 508,5 mln zł (o 183,3 mln zł, tj. o 13,8% więcej niż w 2024 r.), gospodarki mieszkaniowej (dział 700) — 1 427,5 mln zł (o 288,2 mln zł, tj. o 25,3% więcej niż w 2024 r.), oraz kultury fizycznej (dział 926) — 1 050,6 mln zł (o 59,1 mln zł, tj. o 5,3% mniej niż w 2024 r.).

Wyniki porównań wskazują, że przy odnotowanym w 2025 r. wzroście łącznych kwot wydatków dolnośląskich JST (o 3 705,0 mln zł), na poziomie niższym niż w roku poprzednim ukształtowały się wydatki na kulturę fizyczną (dział 926) i pomoc społeczną (dział 852) odpowiednio o 5,3% i 1,8%, natomiast na poziomie wyższym niż w roku poprzednim ukształtowały się wydatki we wszystkich pozostałych działach. W najwyższym stopniu wzrosły wydatki na gospodarkę mieszkaniową (o 25,3%) oraz kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (o 13,8%).

W budżetach dolnośląskich JST w 2025 r. dominowały wydatki na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania, których udział w wydatkach ogółem wzrósł do 31,7% (o 0,6 punktu proc.), z tego w budżetach gmin (o 1,4 punktu proc.) do 32,8%, w budżetach miast na prawach powiatu (o 1,0 punktu proc.) do 36,7%, a obniżył się w budżetach powiatów (o 0,5 punktu proc.) do 31,8% i budżecie województwa samorządowego (o 0,4 punktu proc.) do 5,2%. Najwyższy udział wydatków na finansowanie oświaty i wychowania odnotowano w budżecie gminy Czernica (51,2%), a najniższy w budżecie gminy Ruja (13,9%).

W budżetach powiatów udział wydatków na oświatę i wychowanie kształtował się w przedziale od 12,4% (Powiat Karkonoski) do 55,5% (Powiat Głogowski), a w budżetach miast na prawach powiatu od 27,6% (Wałbrzych) do 38,7% (Legnica).

Udział wydatków przeznaczonych na finansowanie zadań dotyczących transportu i łączności w wydatkach ogółem obniżył się do 14,9% (o 0,5 punktu proc.), z tego w budżecie województwa samorządowego (o 4,0 punktu proc.) do 36,3%, w budżetach gmin (o 0,9 punktu proc.) do 10,5%, w budżetach powiatów (o 0,6 punktu proc.) do 15,0% oraz w budżetach miast na prawach powiatu (o 0,3 punktu proc.) do 15,9%. Najwyższy udział wydatków na finansowanie zadań związanych z transportem i łącznością odnotowano w budżecie gminy Duszniki-Zdrój (37,9%), a najniższy w budżecie gminy Jordanów Śląski (0,6%). W budżetach powiatów udział tych wydatków kształtował się w przedziale od 2,9% (Złotoryjski) do 29,8% (Karkonoski), a w budżetach miast na prawach powiatu od 12,3% (Wałbrzych) do 16,9% (Wrocław).

Udział wydatków na realizację zadań z zakresu administracji publicznej w wydatkach ogółem wzrósł do 9,3% (o 0,2 punktu proc.), z tego w budżetach gmin (o 0,5 punktu proc.) do 10,3%, w budżetach miast na prawach powiatu (o 0,1 punktu proc.) do 6,7%, natomiast obniżył się w budżecie województwa samorządowego (o 2,0 punktu proc.) do 10,3%, oraz w budżetach powiatów (o 0,3 punktu proc.) do 11,2%. Najwyższy udział wydatków na finansowanie zadań związanych z administracją publiczną odnotowano w budżecie gminy Lewin Kłodzki (30,0%), a najniższy w budżecie Gminy Stronie Śląskie (5,1%). W budżetach powiatów udział tych wydatków kształtował się w przedziale od 6,8% (Powiat Głogowski) do 25,5% (Powiat Wrocławski), a w budżetach miast na prawach powiatu od 6,3% (Legnica) do 7,4% (Wałbrzych).

Udział wydatków przeznaczonych przez dolnośląskie JST na finansowanie zadań dotyczących gospodarki komunalnej i ochrony środowiska w wydatkach ogółem wzrósł do 8,6% (o 0,2 punktu proc.), z tego w budżecie województwa samorządowego do 1,5% (o 0,8 punktu proc.), w budżetach miast na prawach powiatu do 9,2% (o 0,3 punktu proc.), w budżetach gmin do 11,5% (o 0,2 punktu proc.), a w budżetach powiatów obniżył się o (o 0,1 punktu proc.) i kształtuje się na poziomie zbliżonym do 0,0%. Największe

zróżnicowanie udziału wydatków na finansowanie zadań gospodarki komunalnej i ochrony środowiska dotyczyło gmin i kształtowało się od 1,2% (Ciepłowody) do 37,5% (Jawor). W przypadku budżetów miast na prawach powiatu najniższy udział odnotowało miasto Wałbrzych — 7,2%, a najwyższy Wrocław — 9,7%.

Udział wydatków samorządowych na finansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej w wydatkach ogółem obniżył się do 6,2% (o 0,9 punktu proc.), z tego w budżetach gmin do 6,1% (o 1,7 punktu proc.), a w budżetach miast na prawach powiatu do 5,3% (o 0,3 punktu proc.), natomiast wzrósł w budżecie samorządu województwa do 3,5% (o 1,1 punktu proc.) oraz w budżetach powiatów do 11,0% (o 0,7 punktu proc.). W budżetach gmin udział wydatków na pomoc społeczną kształtował się w przedziale od 1,6% (Miękinia) do 25,1% (Radwanice), w budżetach powiatów od 1,6% (Powiat Bolesławiecki) do 32,8% (Powiat Legnicki), a w budżetach miast na prawach powiatu od 4,5% (Wrocław) do 8,0% (Jelenia Góra).

Udział wydatków samorządowych na finansowanie zadań z zakresu wspierania rodziny w wydatkach ogółem pozostał na niezmienionym poziomie w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 5,9%, z tego w budżetach miast na prawach powiatu 5,2%, natomiast wzrósł w budżetach gmin i powiatów odpowiednio do 7,2% i 6,5% (o 0,1 punktu proc.), a obniżył się w budżecie samorządu województwa do 0,2% (o 0,1 punktu proc.). W budżetach gmin udział wydatków na wspieranie rodziny kształtował się w przedziale od 2,3% (Jordanów Śląski) do 21,8% (Pieńsk), w budżetach powiatów od 3,6% (Powiat Oleśnicki) do 14,2% (Powiat Wałbrzyski), a w budżetach miast na prawach powiatu od 4,0% (Wrocław) do 9,2% (Wałbrzych).

Tabela 9. Struktura wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. według działów (w %)

Wyszczególnienie	Udział wydatków majątkowych według działów								
	transport i łączność (dział 600)	oświata i wychowanie (dział 801)	gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (dział 900)	gospodarka mieszkaniowa (dział 700)	ochrona zdrowia (dział 851)	kultura fizyczna (dział 926)	rolnictwo i łowiectwo (dział 851)	kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (dział 10)	pozostałe
JST ogółem	33,8	10,0	9,6	7,7	7,4	7,4	5,7	5,2	13,2
Gminy, z tego:	29,4	11,7	13,8	7,9	0,8	8,1	7,8	7,1	13,4
– miejskie	33,5	6,8	17,2	13,7	1,6	11,1	0,0	4,9	11,1
– wiejskie	29,2	14,3	6,6	3,1	0,7	5,8	18,1	9,4	12,7
– miejsko-wiejskie	26,0	13,2	18,4	8,0	0,3	8,1	3,6	6,5	16,0
Powiaty	55,8	9,9	0,1	0,6	1,6	0,4	5,6	1,6	24,4
Miasta na prawach powiatu	37,3	12,3	7,6	17,7	0,6	10,1	0,0	3,6	10,8
Województwo samorządowe	31,4	0,7	2,7	0,1	43,8	6,3	5,0	2,4	7,6

Samodzielność finansowa JST przejawia się szczególnie swobodą w podejmowaniu decyzji dotyczących zakresu zadań inwestycyjnych finansowanych z ich budżetów.

Strukturę wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r., określoną udziałem procentowym wydatków przeznaczonych na rozwój infrastruktury poszczególnych dziedzin (działów klasyfikacji budżetowej), w łącznej kwocie ich wydatków majątkowych, przedstawia tab. 9.

Wydatki majątkowe dolnośląskich JST w 2025 r. wyniosły łącznie 8 133,2 mln zł i były o 23,5% wyższe od wykonanych w roku poprzednim (w 2024 r. wyniosły 6 587,2 mln zł). Najwięcej środków — 2 750,9 mln zł (33,8%) — przeznaczono na finansowanie zadań transportu i łączności (dział 600), a ich udział w wydatkach majątkowych — przy wzroście kwot wydatków w stosunku do roku poprzedniego (o 12,8 mln zł) — obniżył się o 7,8 punktu proc.

Udział wydatków na rozwój infrastruktury transportu i łączności w strukturze wydatków majątkowych:

- powiatów — wyniósł 55,8% (w 2024 r. wyniósł 69,1%) i kształtował się w przedziale od 2,2% (Złotoryjski) do 83,6% (Karkonoski),
- miast na prawach powiatu — wyniósł 37,3% (w 2024 r. wyniósł 47,3%) i kształtował się w przedziale od 25,6% (Wałbrzych) do 60,3% (Legnica),
- województwa samorządowego — obniżył się z 40,4% w 2024 r. do 31,4% w 2025 r.,
- gmin — wyniósł 29,4% (w 2024 r. wyniósł 35,3%) i kształtował się w przedziale od 0,5% (Jordanów Śląski) do 75,7% (Duszniki-Zdrój).

Kolejną pozycję w wydatkach majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. stanowiły wydatki na finansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących oświaty i wychowania — łącznie 810,1 mln zł (o 225,8 mln zł wyższe niż w 2024 r.). Ich udział w wydatkach majątkowych wzrósł do 10,0% (w 2024 r.

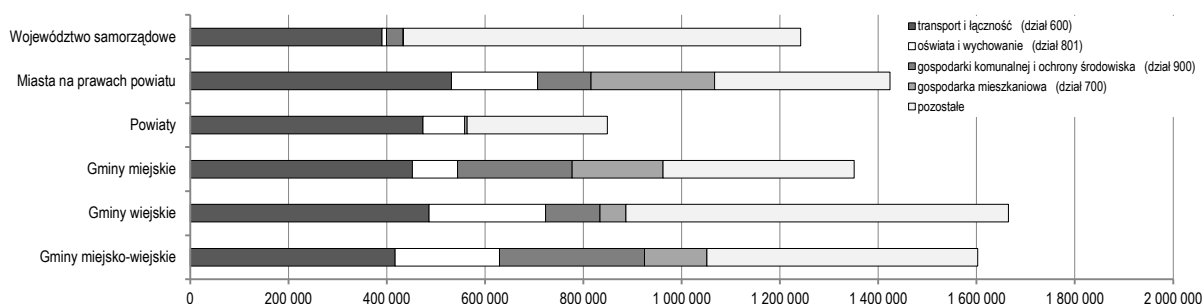
wyniósł 8,9%). Najwyższy udział tych wydatków dotyczył budżetów miast na prawach powiatu 12,3% (wzrost o 1,8 punktu proc.).

Kolejną istotną pozycję w wydatkach majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. stanowiły wydatki na finansowanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska — łącznie 781,9 mln zł (o 197,6 mln zł wyższe niż w 2024 r.). Ich udział w wydatkach majątkowych wzrósł do 9,6% (w 2024 r. wyniósł 8,9%). Podobnie jak w latach poprzednich najwyższy udział tych wydatków dotyczył budżetów gmin 13,8% (wzrost o 1,1 punktu proc.).

Ważnym składnikiem wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. były także wydatki na finansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących gospodarki mieszkaniowej — łącznie 622,7 mln zł (o 216,1 mln zł wyższe niż w 2024 r.). Ich udział w wydatkach majątkowych wzrósł do 7,7% (w 2024 r. wyniósł 6,2%). Najwyższy udział tych wydatków dotyczył budżetów miast na prawach powiatu 17,7% (wzrost o 2,2 punktu proc.).

W budżetach dolnośląskich JST w 2025 r. zauważa się spadek o 3,3 punktu proc. udziału wydatków majątkowych na finansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących kultury fizycznej (dział 926), przy spadku kwoty wydatków majątkowych w tym dziale o 99,4 mln zł oraz spadek udziału wydatków na finansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (dział 921) o 0,5 punktu proc., przy wzroście kwoty wydatków majątkowych w tym dziale o 42,5 mln zł w stosunku do roku poprzedniego.

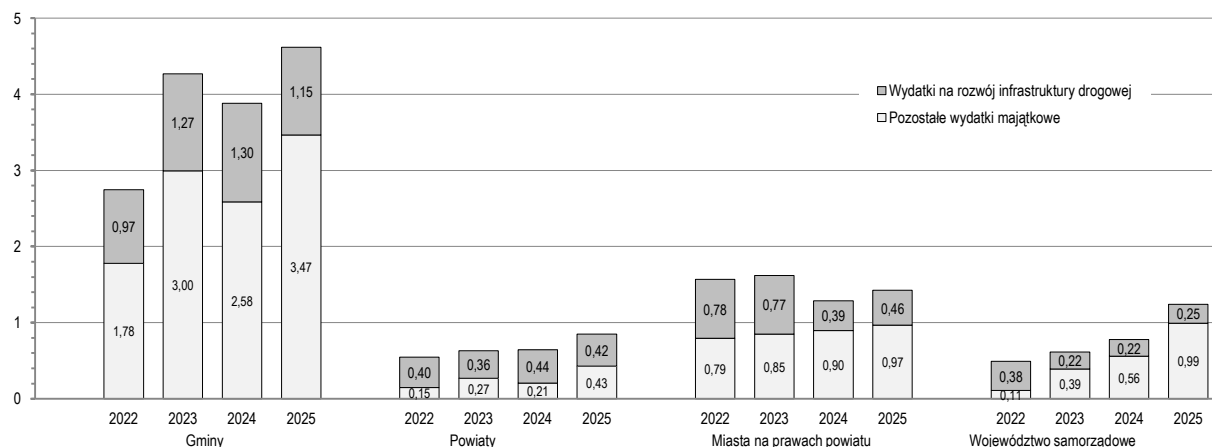
Poziom i strukturę wydatków majątkowych JST poszczególnych szczebli i typów gmin w 2025 r. według wybranych działów klasyfikacji budżetowej przedstawia rys. 9.

Rys. 9. Poziom i struktura wydatków majątkowych dolnośląskich JST w 2025 r. (w tys. zł)

Analiza zmian poziomu wydatków przeznaczonych przez dolnośląskie JST na rozwój infrastruktury drogowej w latach 2022–2025 wskazuje na wzrost w porównaniu do 2024 r., poziomu wydatków na te zadania w budżetach miast na prawach powiatu (o 17,6%) i budżecie województwa samorządowego (o 13,0%), natomiast w budżetach gmin i powiatów odnotowano spadek odpowiednio o 11,0% i 3,9%.

Zmiany poziomu wydatków majątkowych dolnośląskich JST w latach 2022–2025, w tym wydatków na rozwój infrastruktury drogowej (klasyfikowanych w rozdziałach 60011 i 60013–60017), przedstawiono na rys. 10.

Rys. 10. Wydatki majątkowe dolnośląskich JST w latach 2022–2025, w tym na rozwój infrastruktury drogowej (w mld zł)

7. Poziom wydatków na 1 mieszkańca

Wydatki zrealizowane przez dolnośląskie JST w 2025 r., w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wyniosły 13 113 zł i były wyższe o 1344 zł (o 11,4%), z tego wydatki bieżące (10 272 zł) były wyższe o 794 zł (o 8,4%), a wydatki majątkowe (2841 zł) były wyższe o 550 zł (o 24,0%) od wykonanych w roku poprzednim.

W stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wykonane wydatki per capita przez jednostki wszystkich szczebli i wszystkich typów gmin w regionie były wyższe. Wydatki per capita gmin wyniosły 9350 zł i były wyższe o 695 zł (o 8,0%), z czego wydatki per capita gmin miejskich wyniosły 8974 zł i były wyższe o 941 zł (o 11,7%), gmin miejsko-wiejskich wyniosły 9257 zł i były wyższe o 437 zł (o 5,0%), a gmin wiejskich wyniosły 9858 zł i były wyższe o 762 zł (o 8,4%). Wydatki dolnośląskich powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2463 zł i były wyższe o 291 zł (o 13,4%), a wydatki województwa samorządowego wyniosły 1060 zł i były wyższe o 273 zł (o 34,7%) od wykonanych w roku poprzednim. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca po raz kolejny zrealizowały miasta na prawach powiatu w których wydatki wyniosły 12 546 zł i były wyższe o 1247 zł (o 11,0%) od wykonanych w 2024 r.

Poziom wydatków per capita zrealizowanych przez dolnośląskie JST w latach 2024 i 2025 zaprezentowano w tab. 10.

Tabela 10. Wydatki dolnośląskich JST na 1 mieszkańca w latach 2024 i 2025 (w zł)

Wyszczególnienie	2024			2025			Zmiana kwot wydatków		
	wydatki ogółem	z tego:		wydatki ogółem	z tego:		wydatki ogółem	z tego:	
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe
JST ogółem	11 769	9 477	2 292	13 113	10 272	2 841	1 344	794	550
Gminy, z tego:	8 655	6 650	2 005	9 350	6 954	2 396	695	304	391
– miejskie	8 033	6 324	1 709	8 974	6 727	2 247	941	403	537
– wiejskie	9 095	6 760	2 335	9 858	7 001	2 857	762	240	522
– miejsko-wiejskie	8 820	6 832	1 988	9 257	7 102	2 155	437	270	167
Powiaty	2 172	1 840	332	2 463	2 023	440	291	183	108
Miasta na prawach powiatu	11 300	9 930	1 370	12 546	11 023	1 523	1 247	1 094	153
Województwo samorządowe	787	517	270	1 060	626	434	273	109	164

Według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca.

Zróznicowanie poziomu wydatków dolnośląskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowało się w następujących przedziałach:

- 1) gminy: od 6475 zł do 18 996 zł, z tego:
  - miejskie — od 7001 zł (Zgorzelec) do 18 996 zł (Duszniki-Zdrój),
  - wiejskie — od 6774 zł (Bolesławiec) do 18 768 zł (Grębocice),
  - miejsko-wiejskie — od 6475 zł (Przemków) do 18 164 zł (Lądek-Zdrój);
- 2) powiaty: od 1322 zł (Wrocławski) do 3582 zł (Lwówecki);
- 3) miasta na prawach powiatu: od 11 112 zł (Legnica) do 12 780 zł (Wrocław).

Wyniki analiz wskazują na utrzymywanie się w regionie wysokiego zróżnicowania wydatków gmin (różnica pomiędzy najzamożniejszą a najuboższą gminą wyniosła w 2025 r. 12 521 zł) i znacznie niższego zróżnicowania wydatków powiatów (2260 zł) i miast na prawach powiatu (1668 zł). W dwóch szczeblach JST: powiatach i miastach na prawach powiatu wystąpiło pogłębienie różnic pomiędzy najniższymi a najwyższymi wydatkami (we wszystkich typach gmin nastąpiło zmniejszenie różnic). Jednocześnie we wszystkich typach gmin nastąpił wzrost dolnej granicy wydatków per capita o 801 zł (w 2024 r. wzrost o 1084 zł) oraz wzrost górnej granicy wydatków o 3199 zł (w 2024 r. wzrost o 5019 zł). W gminach wiejskich dolna granica wydatków została podwyższona o 1100 zł (w 2024 r. wzrost o 543 zł), a górna o 474 zł (w 2024 r. spadek o 151 zł), w gminach miejskich odnotowano wzrost dolnej granicy wydatków na 1 mieszkańca o 965 zł (w 2024 r. wzrost o 846 zł) oraz wzrost górnej granicy o 571 zł (w 2024 r. wzrost o 2877 zł). W budżetach powiatów wystąpił spadek dolnej granicy wydatków o 59 zł i wzrost górnej granicy o 436 zł, a w miastach na prawach powiatu odnotowano wzrost dolnej granicy wydatków o 1116 zł (wzrost górnej granicy o 1255 zł).

O podwyższeniu poziomu wydatków dolnośląskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca (o 1344 zł) zdecydował wzrost wydatków bieżących o 794 zł tj. o 8,4% i wydatków majątkowych 550 zł tj. o 24,0%). Wzrost poziomu wydatków majątkowych per capita dotyczył wszystkich szczebli JST. Wydatki majątkowe per capita w gminach miejsko-wiejskich były wyższe o 167 zł (o 8,4%), gminach wiejskich wyższe o 522 zł (o 22,4%), gminach miejskich wyższe o 537 zł (o 31,4%), miastach na prawach powiatu wyższe o 153 zł (o 11,2%). W powiatach i województwie samorządowym odnotowano wzrost wydatków majątkowych odpowiednio o 108 zł (o 32,5%) i 164 zł (o 60,7%).

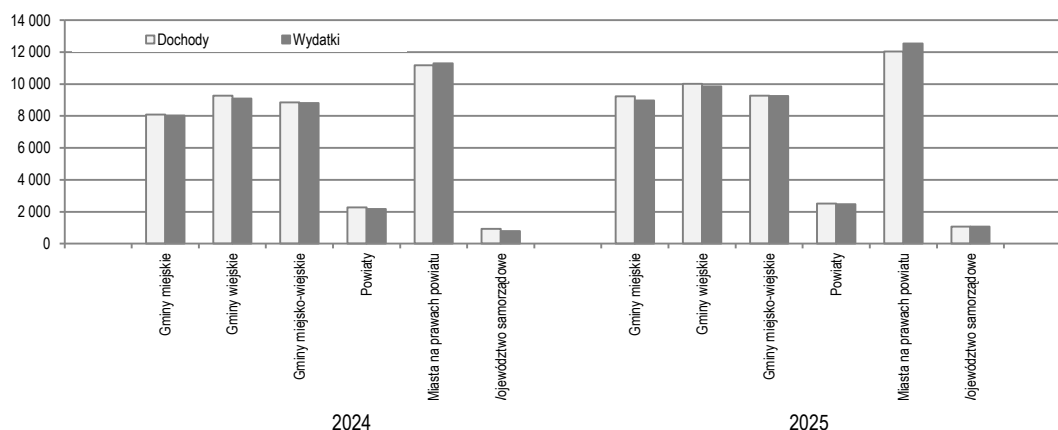
W 2025 r. zróżnicowanie poziomu wydatków majątkowych JST w regionie w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowało się w następujących granicach:

- 1) dla gmin: od 571 zł do 9351 zł, z tego:
  - miejskich — od 923 zł (Oleśnica) do 9351 zł (Duszynki-Zdrój),
  - wiejskich — od 889 zł (Krośnice) do 8594 zł (Ciepłowody),
  - miejsko-wiejskich — od 571 zł (Góra) do 8036 zł (Bardo);
- 2) dla powiatów: od 69 zł (Lubiński) — do 861 zł (Jaworski);
- 3) dla miast na prawach powiatu: od 1223 zł (Legnica) — do 2538 zł (Wałbrzych).

Zestawienie poziomu dochodów i wydatków per capita dolnośląskich JST wskazuje, że w 2025 r. wydatki w regionie były łącznie o 32 zł wyższe od zrealizowanych dochodów (w 2024 r. wydatki były niższe niż dochody o 217 zł).

Poziom dochodów i wydatków dolnośląskich JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca według szczebli i typów gmin przedstawia rys. 11, a według poszczególnych jednostek — zestawienie 2 zamieszczone na końcu opracowania.

Analiza danych szczegółowych za IV kwartały 2025 r. wskazuje na wystąpienie ujemnej różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami w 87 JST, z tego w 76 gminach, 8 powiatach i 3 miastach na prawach powiatu. Z danych tych wynika, że liczba jednostek wykazujących niedobór dochodów w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 6 JST).

Rys. 11. Poziom dochodów i wydatków dolnośląskich JST przypadających na 1 mieszkańca w latach 2023 i 2024 (w zł)

Wydatki per capita obliczone dla wszystkich JST w kraju wyniosły łącznie 12 470 zł i były niższe o 643 zł (o 4,9%) od zrealizowanych przez JST w województwie dolnośląskim (w tym wydatki majątkowe wyniosły 2537 zł i były niższe o 304 zł, tj. o 10,7%). Wyniki porównań średnich wydatków JST w regionie ze średnimi dla kraju wskazują, że w 2025 r. we wszystkich szczeblach dolnośląskich JST wydatki kształtowały się powyżej przeciętnych dla tego typu jednostek w kraju, w szczególności:

- 1) wydatki gmin wyniosły 8635 zł i były niższe o 715 zł (o 7,6%) od uzyskanych przez gminy w regionie,
- 2) wydatki powiatów wyniosły 2333 zł i były niższe o 130 zł (o 5,3%) od uzyskanych przez powiaty dolnośląskie,
- 3) wydatki miast na prawach powiatu wyniosły 12 457 zł i były niższe o 89 zł (o 0,7%) od uzyskanych przez powiaty grodzkie na Dolnym Śląsku,
- 4) wydatki województw samorządowych wyniosły 1015 zł i były niższe o 45 zł (o 4,2%) od uzyskanych przez dolnośląskie województwo samorządowe.

Poziom wydatków dolnośląskich gmin oraz miast na prawach powiatu w 2025 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca przedstawiono w kartogramie na końcu opracowania.

8. Finansowanie zadań JST z udziałem środków unijnych

Jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania publiczne przy współudziale środków zagranicznych, wśród których dominującą pozycję zajmują środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. W obecnym okresie finansowym źródłem wsparcia samorządowych programów i projektów są środki przyznane Polsce w ramach wieloletniej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 o wartości ponad 76 mld euro oraz środki w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) dysponującego pulą prawie 60 mld euro.

W ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 środki pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Strategię wykorzystania środków UE przyznanych Polsce określa Umowa Partnerstwa. Cele w niej określone realizowane są poprzez programy międzynarodowe, krajowe i regionalne, które wspierają m.in. rozwój odnawialnych źródeł energii, ochronę środowiska, rozwój e-usług, cyberbezpieczeństwo, zwiększanie konkurencyjności gospodarki, rozwój turystyki, międzynarodową współpracę naukową, biznesową i samorządową. Równolegle JST pozyskuje wsparcie z KPO w postaci dotacji oraz w formie preferencyjnych pożyczek na realizację zadań m.in. w obszarze zielonej energii, cyfryzacji, transportu oraz ochrony zdrowia.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, środki przeznaczone na realizację Programów Operacyjnych, w części odpowiadającej wkładowi środków europejskich stanowią w budżecie państwa tzw. budżet środków europejskich, z którego wydatki realizowane są w formie płatności. Środki ujęte w budżecie środków europejskich mogą być wykorzystane wyłącznie na cele określone w umowach międzynarodowych i zgodnie z procedurami określonymi w tych umowach lub procedurami obowiązującymi przy ich wydatkowaniu, natomiast część środków odpowiadająca wkładowi krajowemu jest przekazywana w formie dotacji celowej. Z kolei finansowanie zadań w ramach KPO realizowane jest poza budżetem środków europejskich, za pośrednictwem Polskiego Funduszu Rozwoju. JST występujące w charakterze beneficjenta otrzymane środki wydatkują i rozliczają w trybie przewidzianym dla danej formy dofinansowania.

Dochody i wydatki na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych określono z uwzględnieniem paragrafów odpowiednio dochodów i wydatków z czwartą cyfrą 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 (czwartą cyfrą 1, 3, 5, 7 i 8 oznaczono środki pochodzące wyłącznie ze źródeł zagranicznych, zaś cyfrą 2, 4, 6 i 9 oznaczono współfinansowanie programów ze źródeł krajowych).

Tabela 11. Dochody i wydatki na realizację programów z udziałem środków zagranicznych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Dochody						Wydatki					
	2024			2025			2024			2025		
	ogółem na programy	z tego		ogółem na programy	z tego		ogółem na programy	z tego		ogółem na programy	z tego	
		ze źródeł zagranicznych*	środki krajowe (współfinansowanie)**		ze źródeł zagranicznych*	środki krajowe (współfinansowanie)**		ze źródeł zagranicznych*	środki krajowe (współfinansowanie)**			
JST ogółem	1 019 875	861 073	158 802	1 519 033	1 194 715	324 318	863 492	531 773	331 720	1 893 303	1 181 082	712 220
Gminy, z tego:	366 803	338 793	28 010	632 191	569 343	62 848	289 489	197 321	92 168	764 117	526 174	237 943
– miejskie	125 155	115 531	9 624	137 531	120 645	16 886	85 978	52 819	33 159	189 641	123 647	65 994
– wiejskie	99 774	92 910	6 864	231 886	213 233	18 654	92 562	65 703	26 859	275 809	198 085	77 724
– miejsko-wiejskie	141 874	130 352	11 522	262 774	235 466	27 308	110 950	78 800	32 150	298 667	204 442	94 226
Powiaty	103 831	87 936	15 895	226 739	200 005	26 734	91 708	69 286	22 422	266 606	203 445	63 160
Miasta na prawach powiatu	176 616	151 715	24 901	204 642	186 374	18 268	115 606	64 578	51 027	273 703	185 979	87 724
Województwo samorządowe	372 625	282 628	89 996	455 461	238 993	216 467	366 690	200 587	166 103	588 877	265 484	323 393
Dotacje i środki §§ 200 i 620	117 713	43 164	74 549	232 411	63 316	169 095	64 686	8 555	56 131	139 333	22 835	116 497
Dotacje i środki §§ 205 i 625	866 530	804 231	62 299	1 160 806	1 060 514	100 292	25 587	6 349	19 238	64 719	13 347	51 372

* Paragrafy z czwartą cyfrą: 1, 3, 5, 7, 8. ** Paragrafy z czwartą cyfrą: 2, 4, 6, 9.

Ze sprawozdań z wykonania budżetu dolnośląskich JST za 2025 rok wynika, iż łączna kwota dochodów otrzymanych na finansowanie programów realizowanych z udziałem środków zagranicznych wyniosła 1 519,0 mln zł (79,5% planu), w tym na zadania bieżące 505,4 mln zł (91,3% planu), a na zadania majątkowe 1 013,6 mln zł (74,7% planu) i stanowiła 4,1% dochodów ogółem.

Dochody i wydatki dolnośląskich JST związane z realizacją programów z udziałem środków zagranicznych w latach 2024 i 2025 przedstawia tab. 11.

Dochody przekazane dolnośląskim JST w 2025 r. na realizację programów z udziałem środków zagranicznych wyniosły łącznie 1 519,0 mln zł, z tego:

- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych wyniosły 1 194,7 mln zł, z czego przeznaczono dla:
  - a) województwa samorządowego — 239,0 mln zł, tj. 20,0% środków,
  - b) miast na prawach powiatu — 186,4 mln zł, tj. 15,6%,
  - c) powiatów — 200,0 mln zł, tj. 16,7%,
  - d) gmin ogółem — 569,3 mln zł, tj. 47,7%,
z tego:
    - gmin miejskich — 120,6 mln zł, tj. 10,1%,
    - gmin wiejskich — 213,2 mln zł, tj. 17,8%,
    - gmin miejsko-wiejskich — 235,5 mln zł, tj. 19,7%;
- 2) współfinansowanie krajowe — wyniosło 324,3 mln zł, stanowiąc 21,4% otrzymanych środków na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków zagranicznych, przy czym 216,5 mln zł, tj. 66,7% tych środków spłynęło do budżetu województwa samorządowego.

Wśród miast na prawach powiatu najwięcej środków na realizację programów unijnych pozyskały: Wrocław (111,0 mln zł), Wałbrzych (52,9 mln zł) i Jelenia Góra (36,3 mln zł), wśród gmin: Świdnica m. (23,2 mln zł), Nowa Ruda w. (17,8 mln zł), Siechnice (14,4 mln zł), Kłodzko w. (13,9 mln zł), Ziębice (13,7 mln zł), Radków (12,8 mln zł), Żmigród (12,1 mln zł) i Oława m. (10,6 mln zł) a wśród powiatów: Jaworski (32,8 mln zł), Świdnicki (20,9 mln zł), Legnicki (18,2 mln zł), Polkowicki (16,4 mln zł), Kłodzki (16,0 mln zł), Trzebnicki (11,4 mln zł) i Dzierżoniowski (11,0 mln zł).

W relacji do wykonanych dochodów ogółem dolnośląskich JST, udział dochodów na realizację programów i projektów z udziałem środków zagranicznych wzrósł z 3,0% w 2024 r. do 4,1% w 2025 r., a w budżetach JST poszczególnych szczebli i typów gmin wyniósł:

- a) w budżecie województwa samorządowego — 14,8% dochodów,
- b) w budżetach miast na prawach powiatu — 1,8% dochodów,
- c) w budżetach powiatów — 4,7% dochodów,
- d) w budżetach gmin ogółem — 3,5% dochodów,
z tego:
  - w budżetach gmin miejskich — 2,5% dochodów,
  - w budżetach gmin wiejskich — 4,0% dochodów,
  - w budżetach gmin miejsko-wiejskich — 3,8% dochodów.

Wydatki dolnośląskich JST na realizację programów i projektów z udziałem środków zagranicznych wyniosły łącznie 1 893,3 mln zł i były o 1 029,8 mln zł wyższe od wykonanych w roku poprzednim (w 2024 r. wyniosły 863,5 mln zł), z tego w budżetach:

- a) województwa samorządowego — wyższe o 222,2 mln zł,
- b) miast na prawach powiatu — wyższe o 158,1 mln zł,
- c) powiatów — wyższe o 174,9 mln zł,
- d) gmin ogółem — wyższe o 474,6 mln zł,
z tego:
  - gmin miejskich — wyższe o 103,7 mln zł,
  - gmin wiejskich — wyższe o 183,2 mln zł,
  - gmin miejsko-wiejskich — wyższe o 187,7 mln zł.

Wyniki porównań wykonania budżetów dolnośląskich JST z danymi z wykonania budżetów wszystkich JST w kraju wskazują, że w łącznej kwocie wydatków na finansowanie programów z udziałem środków zagranicznych:

- wydatki o charakterze majątkowym w budżetach dolnośląskich JST wyniosły 1 335,8 mln zł i stanowiły 70,6% wartości realizowanych programów (dla wszystkich JST w kraju stanowiły 71,6%),
- wydatki bieżące w budżetach dolnośląskich JST wyniosły 557,5 mln zł, tj. 29,4% wszystkich środków przeznaczonych na programy i projekty unijne (dla wszystkich JST w kraju stanowiły 28,4%).

Udział wydatków na realizację programów i projektów z udziałem środków zagranicznych w wydatkach ogółem dolnośląskich JST wyniósł 5,0%, a w budżetach JST poszczególnych szczebli i typów gmin kształtował się następująco:

- a) w województwie samorządowym — 19,4% wydatków ogółem,
  - b) w miastach na prawach powiatu — 2,3% wydatków ogółem,
  - c) w powiatach — 5,6% wydatków ogółem,
  - d) w gminach ogółem — 4,2% wydatków ogółem,
- z tego:
- w gminach miejskich — 3,5% wydatków ogółem,
  - w gminach wiejskich — 4,8% wydatków ogółem,
  - w gminach miejsko-wiejskich — 4,3% wydatków ogółem.

Wydatki na realizację programów z udziałem środków zagranicznych w 2025 r. wykazały budżety 160 gmin — łącznie 764,1 mln zł, w tym najwyższe w budżetach gmin miejskich: Świdnica (34,1 mln zł), Oława (20,2 mln zł), Jawor (11,3 mln zł), Nowa Ruda (10,3 mln zł), gmin wiejskich: Nowa Ruda (18,9 mln zł), Kłodzko (18,1 mln zł), Świdnica (15,2 mln zł), Łagiewniki (12,0 mln zł), Radwanice (10,4 mln zł), Stoszowice (10,3 mln zł) i Pielgrzymka (10,0 mln zł) oraz gmin miejsko-wiejskich: Żmigród (21,1 mln zł), Jelcz-Laskowice (16,6 mln zł), Chocianów (16,4 mln zł), Siechnice (15,0 mln zł), Jaworzyna Śląska (14,5 mln zł), Radków (13,7 mln zł), Ścinawa (13,2 mln zł), Pieńsk (10,6 mln zł) i Bystrzyca Kłodzka (10,5 mln zł). W budżecie 5 gmin nie odnotowano żadnych wydatków na realizację programów i projektów z udziałem środków zagranicznych.

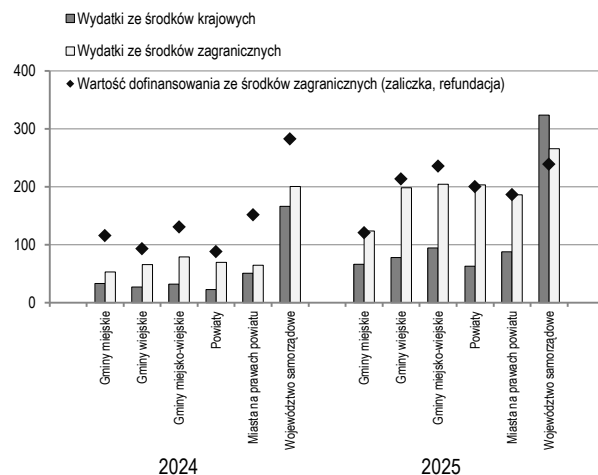
Wydatki 4 miast na prawach powiatu wyniosły łącznie 273,7 mln zł, z tego: Wrocław 132,5 mln zł, Wałbrzych 96,5 mln zł, Jelenia Góra 39,7 mln zł i Legnica 5,0 mln zł. Wydatki województwa samorządowego wyniosły 588,9 mln zł, w tym przekazane w formie dotacji dla podmiotów realizujących w wysokości 195,5 mln zł.

Prezentacja graficzna pozwala zaobserwować skalę zmian w poziomie realizacji programów i projektów z udziałem środków zagranicznych dla poszczególnych szczebli i typów gmin.

W 2025 roku wzrost wydatków na programy z udziałem środków zagranicznych dotyczył jednostek wszystkich szczebli i typów gmin. Najwyższy wzrost procentowy w stosunku do roku ubiegłego odnotowały powiaty (wzrost o 190,7%), zaś najniższy dotyczył województwa samorządowego (wzrost o 60,6%). Wśród gmin dominowały gminy wiejskie (wzrost o 198,0%), następnie gminy miejsko-wiejskie (wzrost o 169,2%) i gminy miejskie (wzrost o 120,6%). Z analizy dochodów wynika, że w 2025 r. kwotę dofinansowania

Wydatki 26 powiatów zamknęły się kwotą 266,6 mln zł, a najwyższe dotyczyły Powiatu Jaworskiego (35,0 mln zł), Powiatu Kłodzkiego (28,4 mln zł) i Powiatu Świdnickiego (26,0 mln zł).

Wydatki na programy realizowane z udziałem środków zagranicznych oraz poziom dofinansowania w latach 2024 i 2025 przedstawia rys. 12.

Rys. 12. Wydatki na programy realizowane z udziałem środków zagranicznych oraz poziom dofinansowania środkami ze źródeł zagranicznych w latach 2024 i 2025 (w mln zł)

ze środków zagranicznych określiły dotacje i płatności (w szczególności dochody w §§ 205 i 625) — łącznie 1 393,2 mln zł, co związane jest z realizacją przez dolnośląskie JST zadań w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021–2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

W strukturze wydatków na realizację programów i projektów z udziałem środków zagranicznych dominowały te, na zadania realizowane w ramach działań:

- transport i łączność (dział 600) – 415,5 mln zł, tj. 21,9% ,
- oświata i wychowanie (dział 801) – 365,4 mln zł, tj. 19,3%,
- administracja publiczna (dział 750) – 193,3 mln zł, tj. 10,2%,
- rolnictwo i łowiectwo (dział 010) – 175,9 mln zł, tj. 9,3%,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska (dział 900) – 173,7 mln zł, tj. 9,2%,
- pomoc społeczna (dział 852) – 151,4 mln zł, tj. 8,0%,
- gospodarka mieszkaniowa (dział 700) – 77,1 mln zł, tj. 4,1%,
- rodzina (dział 855) – 70,7 mln zł, tj. 3,7%,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (dział 921) – 59,0 mln zł, tj. 3,1%,
- turystyka (dział 630) – 51,8 mln zł, tj. 2,7%,
- działalność usługowa (dział 710) – 46,4 mln zł, tj. 2,5%
- pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853) – 32,6 mln zł, tj. 1,7%
- kultura fizyczna (dział 926) – 22,6 mln zł, tj. 1,2%.

Wydatki na zadania w pozostałych działach wyniosły łącznie 57,8 mln zł i stanowiły 3,1% kwoty wykonanych wydatków na programy i projekty realizowane z udziałem środków zagranicznych.

Podobnie jak w roku ubiegłym, najwięcej projektów realizowanych było w działach 600 i 801, ponadto zwiększono znacząco wydatki na administrację publiczną, głównie na zadania dotyczące cyberbezpieczeństwa. Wydatki w tych działach skumulowały 974,2 mln zł, tj. 51,5% środków przeznaczonych przez dolnośląskie JST na programy i projekty unijne.

9. Analiza realizacji wybranych zadań ustawowych — ochrona środowiska, gospodarka komunalna i profilaktyka uzależnień

Katalog zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego określają ustawy ustrojowe oraz przepisy prawa materialnego. Ustawy o samorządzie gminnym, powiatowym i województwa nakładają na samorządy m.in. obowiązek prowadzenia działań w zakresie ochrony środowiska mających odzwierciedlenie w gminnych, powiatowych i wojewódzkich programach ochrony środowiska. Sposoby finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

(Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), nadając samorządom prawo do udziału w dochodach z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, zaznaczając jednocześnie, że wydatki na cele związane z ochroną środowiska nie mogą być niższe od kwoty wpływów z opłat i kar (art. 403 ust. 1 i 2 ustawy) pomniejszonych o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy. Prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733), na mocy której gminy mają obowiązek gromadzenia, wywozu i zagospodarowania odpadów komunalnych. Za wykonane usługi zagospodarowania odpadów gminy lub związki gmin pobierają opłaty stanowiące ich dochód (art. 6r ust. 1 i 1a ustawy), który nie może być przeznaczony na cele niezwiązane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami (art. 6r ust. 1aa ustawy). Do zadań własnych województw samorządowych i gmin należy również przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii. W celu finansowania działań profilaktyki samorządom województw przyznano dochody z opłat za zezwolenia na obrót hurtowy napojami do 18% zawartości alkoholu, a gminom prawo do opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – odpowiednio na podstawie art. 9 ust. 2 oraz art. 93 ust. 3 pkt 1 i art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Dochody te nie mogą być przeznaczone na cele niezwiązane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.

W 2025 r. dolnośląskie jednostki samorządu terytorialnego (wraz ze związkami międzygminnymi utworzonymi w celu realizacji zadań związanych z ochroną środowiska) wykonały, klasyfikowane w dziale 900 — Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, dochody ogółem w wysokości 2 250,7 mln zł, co stanowiło 84,8% zakładanego planu i wydatki w wysokości 3 500,1 mln zł (84,2% planu). W stosunku

do roku poprzedniego dochody wzrosły o 205,7 mln zł, a wydatki o 394,7 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody te wyniosły 786 zł, a wydatki 1223 zł.

Poziom dochodów związanych z ochroną środowiska dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025 wraz z dynamiką przedstawia tab. 12.

**Tabela 12. Dochody dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025
— ochrona środowiska**

Wyszczególnienie	Dochody w dziale 900 — Ochrona środowiska						Dynamika dochodów (2024 = 100)		
	2024			2025			ogółem	z tego:	
	ogółem	z tego:		ogółem	z tego:			bieżące	majątkowe
		bieżące	majątkowe		bieżące	majątkowe			
[tys. zł]						[%]			
JST ogółem	2 045 001	1 672 001	373 000	2 250 718	1 787 650	463 068	110,1	106,9	124,1
Gminy, z tego:	1 149 841	793 497	356 344	1 239 988	853 702	386 286	107,8	107,6	108,4
– miejskie	383 378	242 817	140 561	441 555	263 714	177 841	115,2	108,6	126,5
– wiejskie	289 709	234 405	55 304	301 819	238 099	63 720	104,2	101,6	115,2
– miejsko-wiejskie	476 754	316 275	160 479	496 614	351 889	144 725	104,2	111,3	90,2
Powiaty	9 515	8 090	1 425	10 752	10 752	0	113,0	132,9	0,0
Miasta na prawach powiatu	625 485	620 232	5 253	693 630	648 008	45 622	110,9	104,5	868,5
Województwo samorządowe	5 278	5 260	18	5 989	5 856	133	113,5	111,3	738,9
Związki międzygminne	254 882	244 922	9 960	300 359	269 332	31 027	117,8	110,0	311,5

Należy zauważyć, że największy udział w dochodach klasyfikowanych w dziale 900 mają wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami (§ 049). Po wyłączeniu tego źródła dochodów kwota środków pozyskanych w dziale była wyższa w stosunku do 2024 r. o 85,9 mln zł (o 11,6%).

Analiza źródeł dochodów JST klasyfikowanych w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wskazuje, że zdecydowanie największy udział miały wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami (§ 049) — 63,4% wszystkich dochodów, środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych (§ 637) — 13,8% i wpływy z usług (§ 083) — 6,9%. Dotacje w ramach projektów UE (§ 625) stanowiły 3,8% dochodów. Dochody własne stanowiły 76,8% wpływów klasyfikowanych w tym dziale (1 729,6 mln zł), a pozostałe 23,2% (521,1 mln zł) to dotacje celowe i środki pozyskane z budżetu państwa, funduszy celowych, od innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych i z innych źródeł.

Największy udział w wydatkach dolnośląskich JST zrealizowanych w dziale 900 stanowiły w 2025 r. koszty zakupu usług (§ 430) — 2 235,8 mln zł i zakupu energii (§ 426) — 165,6 mln zł, które stanowiły łącznie 68,6% wszystkich wydatków, oraz wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§§ 605 i 606) — 375,6 mln zł, czyli 10,7%. Wydatki JST poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (§ 637) określiła kwota 314,8 mln zł, tj. 9,0% wszystkich omawianych wydatków. Poziom nakładów inwestycyjnych dolnośląskich JST przeznaczonych na ochronę środowiska zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 88,9 mln zł, tj. o 36,2%, przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących na zakup usług i energii o 152,3 mln zł, tj. o 6,8%.

**Tabela 13. Wydatki dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025
— ochrona środowiska**

Wyszczególnienie	Wydatki w dziale 900 — Ochrona środowiska											
	2024					2025						
	ogółem	z tego:				ogółem	z tego:					
		bieżące	w tym:		majątkowe		w tym:	bieżące	w tym:		majątkowe	w tym:
wynagrodzenia i pochodne	dotacje		dotacje	wynagrodzenia i pochodne		dotacje						
[tys. zł]												
JST ogółem	3 105 423	2 502 655	90 327	40 552	602 768	46 873	3 500 094	2 679 243	105 948	39 334	820 851	83 203
Gminy, z tego:	1 888 117	1 394 509	55 817	31 695	493 608	32 360	2 080 627	1 441 810	65 448	29 646	638 817	34 885
– miejskie	576 331	415 882	8 667	6 522	160 449	8 136	674 510	441 530	9 650	5 811	232 980	9 650
– wiejskie	509 379	403 166	15 126	20 766	106 213	10 372	519 877	409 189	18 997	19 462	110 688	9 535
– miejsko-wiejskie	802 407	575 461	32 024	4 407	226 946	13 852	886 240	591 091	36 801	4 373	295 149	15 700
Powiaty	3 724	1 633	33	223	2 091	520	2 059	1 485	9	250	574	536
Miasta na prawach powiatu	940 451	859 383	26 228	4 924	81 068	6 506	1 082 825	974 029	32 872	6 129	108 796	14 134
Województwo samorządowe	15 630	8 125	2 380	2 997	7 505	7 487	47 013	13 296	3	2 570	33 717	33 648
Związki międzygminne	257 501	239 005	5 869	713	18 496	0	287 570	248 623	7 616	739	38 947	0

Poziom wydatków przeznaczonych na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025 przedstawia tab. 13.

Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi (rozdział 90002), jakie poniosły dolnośląskie gminy i związki międzygminne, zamknęły się w 2025 r. kwotą 1 626,2 mln zł (96,0% planowanych wydatków), tj. o 160,7 mln zł więcej niż w roku poprzednim, i prawie w całości dotyczyły zakupu usług (§ 430) — 94,9% wszystkich wydatków w rozdziale. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki te wyniosły 568 zł. Wpływy uzyskane w 2025 r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1 426,2 mln zł (wykonanie na poziomie 98,7% planu) i były wyższe od roku poprzedniego o 119,8 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody wyniosły 498 zł. Spośród 169 dolnośląskich gmin i miast na prawach powiatu dla 25 JST zadania związane z gospodarką odpadami realizują powołane m.in. do tego celu związki międzygminne: Związek Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego „ZGPD-7”, Związek Międzygminny „Śleza-Oława”, Związek Gmin Zagłębia Miedziowego oraz Związek Międzygminny „EKO Siódemka” i związek „Eko-Przyszłość w Nowej Soli”, mające siedzibę na terenie woj. wielkopolskiego i lubuskiego, a do których należą dolnośląskie gminy — odpowiednio Cieszków i gmina wiejska Głogów.

Wysokość dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025, w tym w przeliczeniu na 1 mieszkańca, przedstawia tab. 14.

Mimo dalszego zwiększenia wpływów w wyniku podnoszenia stawek opłat za wywóz odpadów komunalnych, system nadal nie był samofinansujący się — ze względu na równoległe rosnące koszty wywozu i przetwarzania nieczystości. Z porównania wydatków JST na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami z wpływami z opłat wynika, że w 2025 r. jednostki te dopłaciły per saldo do systemu ze środków własnych 200,0 mln zł, czyli o 40,9 mln zł więcej niż roku poprzednim. Uwzględniając jedynie budżet bieżący, wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były niższe od wydatków niemajątkowych na funkcjonowanie systemu (klasyfikowanych w rozdziale 90002) o 182,7 mln zł.

Tabela 14. Wykonanie dochodów i wydatków dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025 — gospodarka komunalna

Wyszczególnienie	2024				2025			
	wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (rozdział 90002 § 049)		wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami (rozdział 90002)		wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (rozdział 90002 § 049)		wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami (rozdział 90002)	
	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]
JST ogółem*	1 306 383	454	1 465 497	510	1 426 246	498	1 626 207	568
Gminy**, z tego:	615 726	374	768 490	467	709 375	433	853 862	522
– miejskie	206 820	405	237 925	466	238 844	473	260 214	516
– wiejskie	171 099	357	228 961	478	198 469	413	255 312	532
– miejsko-wiejskie	237 807	363	301 604	461	272 062	417	338 336	519
Miasta na prawach powiatu	574 770	612	575 024	612	588 158	629	637 695	682
Związki międzygminne	115 887	399	121 983	420	128 713	442	134 650	463

* Bez województwa samorządowego i powiatów.

** Dla per capita — z wyłączeniem gmin wchodzących w skład związków międzygminnych, realizujących zadania z zakresu gospodarki odpadami.

Największe różnice pomiędzy dochodami a wydatkami w 2025 r. wystąpiły w gminach miejsko-wiejskich, które łącznie dopłaciły 66,3 mln zł, tj. kwotę odpowiadającą 24,4% wszystkich wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami przez ten typ samorządów, następnie w gminach wiejskich — 56,8 mln zł (28,6%) i miejskich — 21,4 mln zł (8,9%). Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że gminy miały najniższy wskaźnik wykonania dochodów — na poziomie 96,9%, przy najwyższym, w stosunku do pozostałych rodzajów JST, wykonania wydatków — 97,2%. Miasta na prawach powiatu i związki międzygminne, których działalnością statutową jest m.in. gospodarka komunalna i utrzymanie czystości na terenie gmin należących do związku, charakteryzowały się najlepszym wykonaniem dochodów — odpowiednio 100,4% i 101,6%, co przy prawidłowym określeniu wysokości stawek opłat w stosunku do kosztów, w przypadku związków międzygminnych, dało efekt w postaci najlepiej zbilansowanych budżetów w zakresie finansowania systemu gospodarowania odpadami (wykonany deficyt w wysokości 5,9 mln zł, tj. 4,6% wszystkich dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi). Powiaty grodzkie w analogicznym okresie wypracowały deficyt w wysokości 49,5 mln zł, tj. 8,4% wszystkich dochodów zaewidencjonowanych w § 049 przez ten typ JST.

Dynamikę zmian dochodów i wydatków oraz finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025 przedstawiają tabele 15 i 16.

Tabela 15. Dynamika dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami przez dolnośląskie JST w 2025 r. — gospodarowanie odpadami komunalnymi

Wyszczególnienie	Wykonanie planu dochodów	Wykonanie planu wydatków	Dynamika dochodów [2024 r. = 100]		Dynamika wydatków [2024 r. = 100]	
			[%]			
JST ogółem*	98,7	96,0	109,2	111,0		
Gminy, z tego:	96,9	97,2	115,2	111,1		
– miejskie	98,7	96,0	115,5	109,4		
– wiejskie	96,3	95,7	116,0	111,5		
– miejsko-wiejskie	95,7	99,4	114,4	112,2		
Miasta na prawach powiatu	100,4	95,4	102,3	110,9		
Związki międzygminne	101,6	91,3	111,1	110,4		

* Bez województwa samorządowego i powiatów.

Analiza wykonania dyspozycji art. 6r ust. 1aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez porównanie dochodów (§ 049) i wydatków ogółem w rozdziale 90002 dla jednostek samorządu, które we własnym zakresie realizują zadania związane z gospodarką odpadami wykazała, że w przypadku 15 gmin i dwóch związków międzygminnych wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami były wyższe od wydatków na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami o sumaryczną kwotę 3,4 mln zł. W 2024 r. było to 15 gmin, jedno miasto na prawach powiatu oraz dwa związki międzygminne, a wartość nadwyżek zamknęła się w kwocie 25,8 mln zł. Zgodnie z art. 6r ust. 2c gmina może przeznaczyć niewykorzystane środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami na pokrycie kosztów utrzymania systemu w roku kolejnym.

Tabela 16. Finansowanie systemu gospodarowania odpadami przez dolnośląskie JST w latach 2024 i 2025 — gospodarka komunalna

Wyszczególnienie	Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi		Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami		Finansowanie systemu [dochody – wydatki]		Wskaźnik finansowania systemu [(dochody-wydatki)/wydatki]	
	(rozdział 90002 § 049)		(rozdział 90002)		[tys. zł]		[%]	
	[tys. zł]		[tys. zł]		[tys. zł]		[tys. zł]	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
JST ogółem*	1 306 383	1 426 246	1 465 497	1 626 207	-159 114	-199 961	-12,2	-14,0
Gminy, z tego:	615 726	709 375	768 490	853 862	-152 764	-144 487	-24,8	-20,4
– miejskie	206 820	238 844	237 925	260 214	-31 105	-21 370	-15,0	-8,9
– wiejskie	171 099	198 469	228 961	255 312	-57 862	-56 843	-33,8	-28,6
– miejsko-wiejskie	237 807	272 062	301 604	338 336	-63 797	-66 274	-26,8	-24,4
Miasta na prawach powiatu	574 770	588 158	575 024	637 695	-254	-49 537	0,0	-8,42
Związki międzygminne	115 887	128 713	121 983	134 650	-6 096	-5 937	-5,3	-4,6

* Bez województwa samorządowego i powiatów.

Jednostki realizujące zadania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zaplanowały w 2025 r. dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót hurtowy i na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 122,7 mln zł, tj. o 6,6 mln zł wyższe niż w roku poprzednim, a wykonały na poziomie 122,6 mln (99,9% planu) — o 0,5 mln zł niższe niż w 2024 r. Planowane w 2025 r. wydatki na profilaktykę uzależnień wyniosły 143,6 mln zł (o 6,1 mln zł wyższe w stosunku do roku poprzedniego), a wykonane 122,7 mln zł (85,4% planu), co oznacza, że były o 4,2 mln zł wyższe niż rok wcześniej. Różnica pomiędzy planowanymi wydatkami a dochodami wyniosła w skali województwa per saldo 20,9 mln zł, natomiast uwzględniając wykonanie wydatki były niższe per saldo od dochodów o 0,1 mln zł.

Zestawienie dochodów i wydatków dolnośląskich JST związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii w latach 2024 i 2025, w tym w przeliczeniu na 1 mieszkańca, przedstawia tab. 17.

**Tabela 17. Dochody i wydatki dolnośląskich JST w latach 2024 i 2025
— profilaktyka uzależnień**

Wyszczególnienie	2024				2025			
	wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu (§§ 027, 048)		wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii (rozdz. 85153 i 85154)		wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu (§§ 027, 048)		wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii (rozdz. 85153 i 85154)	
	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]	ogółem [tys. zł]	per capita [zł]
JST ogółem	123 074	40,82	118 530	38,90	122 555	42,81	122 668	42,85
Gminy, z tego:	75 164	38,83	71 457	36,92	75 137	38,98	71 527	37,11
– miejskie	30 771	50,59	27 047	44,47	31 068	51,68	28 694	47,73
– wiejskie	17 868	30,76	17 093	29,43	17 452	29,95	17 554	30,12
– miejsko-wiejskie	26 525	35,53	27 317	36,59	26 617	35,79	25 279	34,00
Miasta na prawach powiatu	46 968	50,02	45 862	48,84	46 496	49,73	50 097	53,59
Województwo samorządowe	942	0,33	1 211	0,42	922	0,32	1 044	0,36

10. Przychody i rozchody budżetów

W 2025 r. przychody budżetów JST województwa dolnośląskiego wyniosły łącznie 6 334,5 mln zł i były o 1 904,0 mln zł wyższe od zrealizowanych w roku poprzednim.

Przychody pochodzące :

- z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji (przychody zwrotne) wyniosły łącznie 2 385,9 mln zł i stanowiły 37,7 % wszystkich przychodów (w 2024 r. wyniosły 1 692,1 mln zł i stanowiły 38,2% przychodów),
- z nadwyżek z lat ubiegłych, z tego:
  - nadwyżki budżetowej w wysokości 1 592,0 mln zł,
  - wolnych środków w wysokości 1 533,3 mln zł,
  - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. w wysokości 734,9 mln zł,
 wyniosły łącznie 3 860,2 mln zł i stanowiły 60,9% wszystkich przychodów (w 2024 r. nadwyżki z lat ubiegłych wynosiły 2 641,9 mln zł i stanowiły 59,6% przychodów),
- ze spłat pożyczek udzielonych wyniosły 9,9 mln zł, co określiło ich udział w strukturze przychodów w wysokości 0,2% (w 2024 r. wyniosły 24,2 mln zł i stanowiły 0,5% przychodów).

Przychody i rozchody budżetów według kategorii JST przedstawia tab. 18.

Tabela 18. Przychody i rozchody budżetów dolnośląskich JST w 2025 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Przychody					Rozchody		Zmiana kwot przychodów zwrotnych (3 – 8)
	ogółem	zaciągnięte kredyty, pożyczki oraz obligacje	w tym:			ogółem	w tym: spłata kredytów, pożyczek i wykup obligacji	
			nadwyżka budżetu*	niewykorzystane środki**	wolne środki***			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
JST ogółem	6 334 498	2 385 871	1 592 002	734 870	1 533 324	1 943 082	1 733 580	652 290
Gminy, w tym:	2 994 985	882 281	698 191	404 155	947 660	707 791	560 029	322 252
– miejskie	679 952	227 073	30 578	195 876	218 338	202 793	127 205	99 869
– wiejskie	1 160 556	181 553	558 123	72 518	322 646	129 639	122 151	59 402
– miejsko-wiejskie	1 154 477	473 655	109 491	135 762	406 676	375 359	310 673	162 982
Powiaty	596 399	41 492	223 706	56 722	252 417	80 067	57 651	-16 159
Miasta na prawach powiatu	1 956 802	1 462 098	0	157 786	333 247	1 117 901	1 115 901	346 197
Województwo samorządowe	786 312	0	670 105	116 206	0	37 323	0	0

* nadwyżka budżetu z lat ubiegłych pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p.

** niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p.

*** wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.

Struktura przychodów dolnośląskich JST w 2025 r. wskazuje na zmniejszenie udziału przychodów pochodzących z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w przychodach ogółem, przy jednoczesnym wzroście udziału przychodów z tytułu nadwyżek z lat ubiegłych. Wyniki ustaleń wskazują, że przychody pochodzące z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w 2025 r. były łącznie wyższe o 693,8 mln zł (o 41,0%) od zrealizowanych w 2024 r. Z kolei przychody pochodzące z nadwyżek z lat ubiegłych były łącznie wyższe o 1 218,3 mln zł (o 46,1%), w tym niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 u.f.p. wyższe o 215,8 mln zł. Udział przychodów pochodzących z zaciągniętych w 2025 r. kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w przychodach ogółem zmniejszył się w porównaniu do roku poprzedniego o 0,5 punktu proc., z kolei udział nadwyżek z lat ubiegłych zwiększył się o 1,3 punktu proc.

Wielkość przychodów w 2025 r. określili w szczególności:

- przychody pochodzące z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji (przychody zwrotne) — łącznie w kwocie 2 385,9 mln zł, które pozyskało i włączyło w finansowanie budżetu 103 JST (92 gminy, 7 powiatów, 4 miasta na prawach powiatu), dla porównania — w 2024 r. wystąpiły w budżetach 116 JST, łącznie w kwocie 1 692,1 mln zł;
- przychody pochodzące z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. — łącznie w kwocie 1 533,3 mln zł (24,2% przychodów), które wystąpiły w przychodach budżetu 171 JST (144 gmin, 23 powiatów, 4 miast na prawach powiatu), dla porównania — w 2024 r. wystąpiły w budżetach 170 JST w kwocie 1 201,2 mln zł, co stanowiło 27,1% przychodów;
- przychody pochodzące z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych — łącznie w kwocie 1 592,0 mln zł, (25,1% przychodów), które wystąpiły w budżetach 46 JST, dla porównania — w 2024 r. wystąpiły w budżetach 38 JST w kwocie 921,6 mln zł;
- przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. — łącznie w wysokości 734,9 mln zł, co stanowiło 11,6% przychodów, które wystąpiły w budżetach 182 JST (153 gmin, 24 powiatów, 4 miast na prawach powiatu oraz województwa), dla porównania — w 2024 r. wystąpiły w budżetach 175 JST w kwocie 519,1 mln zł.

Łączna kwota zaciągniętych przez dolnośląskie JST w 2025 r. kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji (2 385,9 mln zł) stanowiła 6,3% ich dochodów i 6,3% ich wydatków zrealizowanych w tym roku budżetowym. Dla porównania — zaciągnięte w 2024 r. stanowiły 4,9% dochodów i 5,0% wydatków. Wyniki porównań wskazują na wzrost udziału środków pochodzących z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji w finansowaniu samorządowych budżetów w 2025 r. i jednocześnie mniejszą liczbę jednostek zaciągających zobowiązania (o 13 mniej). Rok budżetowy zakończono deficytem — łącznie w wysokości 91,9 mln zł (dla porównania — rok budżetowy 2024 zamknięto nadwyżką w wysokości 622,9 mln zł).

Rozchody budżetów JST województwa dolnośląskiego w 2025 r. wyniosły łącznie 1 943,1 mln zł i były o 764,5 mln zł (o 64,9%) wyższe od zrealizowanych w roku poprzednim.

Na wielkość rozchodów wpłynęły:

- spłaty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji — łącznie w kwocie 1 733,6 mln zł (89,2% rozchodów) — realizowane przez 179 JST (w 2024 r. wyniosły 1 045,5 mln zł i dotyczyły 179 JST),
- udzielone pożyczki — łącznie w kwocie 47,2 mln zł (2,4% rozchodów) — realizowane przez 15 JST (w 2024 r. wystąpiły w budżetach 27 JST i wyniosły 67,4 mln zł),
- inne cele — łącznie w kwocie 162,3 mln zł (8,3% rozchodów) — wystąpiły w rozchodach budżetu 7 JST (w 2024 r. wyniosły 65,7 mln zł i wystąpiły w budżetach 10 JST).

Wyniki porównań do roku poprzedniego wskazują, że zrealizowane w 2025 r. w budżetach JST województwa dolnośląskiego rozchody były wyższe łącznie o 764,5 mln zł, w tym rozchody z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji wyższe o 688,1 mln zł (o 65,8%) od zrealizowanych w 2024 r.

Bilans zaciągniętych i spłaconych przez dolnośląskie JST w 2025 r. kwot zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji zamknął się wartością dodatnią w wysokości 652,3 mln zł (w 2024 r. różnica stanowiła również wartość dodatnią i wyniosła 646,6 mln zł).

Konsekwencją wyższych kwot przychodów zwrotnych od kwot rozchodów z tytułu dokonanych spłat w roku budżetowym był wzrost łącznej kwoty długu dolnośląskich JST w 2025 r. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie wskazują, że dla gmin i miast na prawach powiatu różnica między przychodami i rozchodami z tytułów dłużnych stanowi wartość dodatnią, co wskazuje na przyrost wartości zobowiązań finansowych w 2025 r., z tego zobowiązań gmin o kwotę 322,2 mln zł, zobowiązań miast na prawach powiatu o kwotę 346,2 mln zł. W budżecie Województwa Dolnośląskiego nie odnotowano zmian kwot przychodów zwrotnych

i rozchodów. Obniżenie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji (o 16,2 mln zł) odnotowano w budżetach powiatów.

11. Dług publiczny

Łączna kwota długu dolnośląskich JST na koniec 2025 r. wyniosła 11 500,3 mln zł i była o 549,4 mln zł (o 5,0%) wyższa od kwoty długu na koniec 2024 roku. Dla porównania — w skali kraju zadłużenie JST wzrosło o 4,0%.

Dług publiczny dolnośląskich JST na koniec 2025 r. stanowią:

- zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji (papierów wartościowych o ograniczonej zbywalności) oraz inne zobowiązania zaliczane do tych kategorii — łącznie w wysokości 10 990,2 mln zł (w 2024 r. w wysokości 10 502,2 mln zł), z tego zobowiązania 4 miast na prawach powiatu — łącznie w wysokości 5 663,0 mln zł stanowiły 51,5% kwoty zobowiązań z tych tytułów, a zobowiązania 153 gmin — łącznie w wysokości 4 800,5 mln zł — 43,7% tej kwoty, kolejno zobowiązania 24 powiatów (496, 6 mln zł) i województwa samorządowego (30,0 mln zł) stanowiły odpowiednio 4,5 i 0,3% łącznej kwoty zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji;
- zobowiązania wymagalne — łącznie na kwotę 9,4 mln zł (w 2024 r. na kwotę 15,8 mln zł), które wystąpiły w 36 gminach (9,2 mln zł), 3 miastach na prawach powiatu (0,05 mln zł), 3 powiatach (0,1 mln zł) i w województwie;
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych w wysokości 500,8 mln zł, uznanych za dopuszczone do obrotu zorganizowanego na rynku wtórnym (Wałbrzych, Zgorzelec m., Siechnice, Podgórzyn i Długołęka), w 2024 r. w wysokości 432,9 mln zł).

Analiza zmian sytuacji finansowej dolnośląskich JST w 2025 r. w stosunku do 2024 r. wskazuje, że przy odnotowanym wzroście dochodów (o 2 990,2 mln zł, tj. o 8,7%) i wydatków (o 3 705,0 mln zł, tj. o 11,0%) łączna kwota długu wzrosła o kwotę 549,4 mln zł (o 5,0%), w tym z tytułów zaliczanych do kategorii kredytów i pożyczek o kwotę 488,0 mln zł przy jednoczesnym spadku zobowiązań wymagalnych o 6,4 mln zł. Dla porównania — w 2024 r. kwota długu wzrosła o 519,1 mln zł, przy wzroście zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek o 463,1 mln zł przy jednoczesnym spadku zobowiązań wymagalnych o 4,0 mln zł.

Wyniki ustaleń szczegółowych wskazują, że realizacja samorządowych budżetów w 2025 r. skutkowałą:

- wzrostem zadłużenia w 82 dolnośląskich JST — łącznie na kwotę 791,1 mln zł (rok wcześniej w 102 JST, na kwotę 732,9 mln zł),
- spadkiem zadłużenia w 109 dolnośląskich JST (w tym 5 JST spłaciło całą kwotę długu) — łącznie na kwotę 241,6 mln zł (rok wcześniej w 84 JST, na kwotę 213,8 mln zł),
- brakiem zmian poziomu zadłużenia w 1 JST: Powiat Polkowicki ,
- brakiem zadłużenia w 14 dolnośląskich JST — w Powiatach: Dzierżoniowskim i Wrocławskim oraz w gminach: Duszniki-Zdrój, Bolesławiec w., Gromadka, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Lewin Kłodzki, Oława w., Osiecznica, Platerówka, Rudna, Stare Bogaczowice i Warta Bolesławiecka.

Tabela 19. Dług publiczny dolnośląskich JST i jego relacja do dochodów ogółem w latach 2024 i 2025

Wyszczególnienie	2024			2025			Dynamika (2024 = 100)	
	dochody	dług publiczny	3:2	dochody	dług publiczny	6:5	dochody	dług publiczny
	[tys. zł]		[%]	[tys. zł]		[%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
JST ogółem	34 453 621	10 950 862	31,8	37 443 840	11 500 292	30,7	108,7	105,0
Gminy, z tego:	16 906 541	4 619 484	27,3	18 277 675	4 946 563	27,1	108,1	107,1
– miejskie	4 915 673	1 318 577	26,8	5 550 027	1 424 521	25,7	112,9	108,0
– wiejskie	5 390 801	1 098 582	20,4	5 836 157	1 159 998	19,9	108,3	105,6
– miejsko-wiejskie	6 600 066	2 202 324	33,4	6 891 490	2 362 044	34,3	104,4	107,3
Powiaty	4 393 106	514 853	11,7	4 838 278	496 758	10,3	110,1	96,5
Miasta na prawach powiatu	10 491 866	5 753 795	54,8	11 260 011	6 026 970	53,5	107,3	104,7
Województwo samorządowe	2 662 109	62 731	2,4	3 067 875	30 002	1,0	115,2	47,8

Zmiany poziomu zadłużenia dolnośląskich JST w długim horyzoncie czasowym (przedstawione na rys. 13) pozwalają zauważyć, że od 2020 r. zadłużenie stale wzrasta, przy czym dynamika wzrostu zwalnia tempo do 0,1% (w 2022 r.). Od 2023 r. ponownie przyspiesza do 14,2% (w 2023 r.), a w latach 2024–2025 wzrost na stałym poziomie odpowiednio 4,9% (w 2024 r.) i 5,0% (w 2025 r.). Zmiany poziomu zadłużenia i jego relacji do dochodów w latach 2024–2025 przedstawia tab. 19.

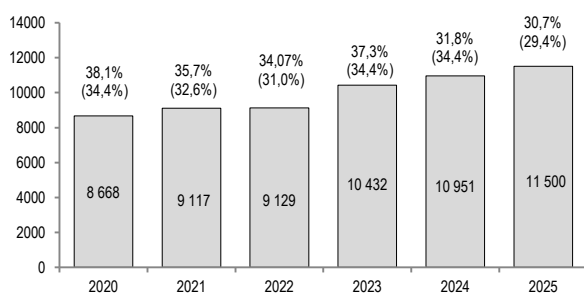
Wskaźnik zadłużenia dolnośląskich JST na koniec 2025 r. — obliczony relacją łącznej kwoty długu do wykonanych dochodów (bez uwzględnienia wyłączeń) — wyniósł 30,7% i w stosunku do roku poprzedniego spadł o 1,1 punktu proc. (w 2024 r. relacja wyniosła 31,8%). Dla porównania — wskaźnik zadłużenia JST w kraju w 2024 r. wyniósł 24,7% i w stosunku do 2024 r. spadł o 1,0 punktu proc.

W 2025 r. najwyższa relacja łącznej kwoty długu do dochodów dotyczyła budżetów miast na prawach powiatu, dla których wyniosła 53,5% (54,8% w 2024 r.), w tym najwyższy dla Wałbrzycha i Wrocławia (odpowiednio 75,9% i 54,9%). Wskaźnik zadłużenia powiatów obniżył się o 1,4 punktu proc. i wyniósł łącznie 10,3%, z czego najwyższy dotyczył Powiatu Trzebnickiego (31,0%), Wskaźnik zadłużenia gmin wyniósł łącznie 27,1% i w stosunku do 2024 r. spadł o 0,2 punktu proc. Najwyższy wskaźnik zadłużenia dotyczył gmin: Ścinawa (90,6%) i Prusice (90,6%).

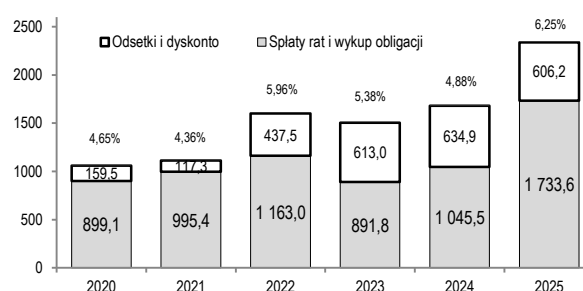
Zadłużenie dolnośląskich JST i jego relację do dochodów w latach 2020–2025 przedstawia rys. 13.

Łączna kwota dokonanych przez dolnośląskie JST w 2025 r. spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji wraz z wydatkami na obsługę długu (odsetki, prowizje, dyskonto i wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń) wyniosła 2 339,7 mln zł i była o 659,3 mln zł wyższa od obliczonej dla 2024 r., w tym kwota spłat była wyższa o 688,1 mln zł, a kwota wydatków na obsługę długu niższa o 31,2 mln zł.

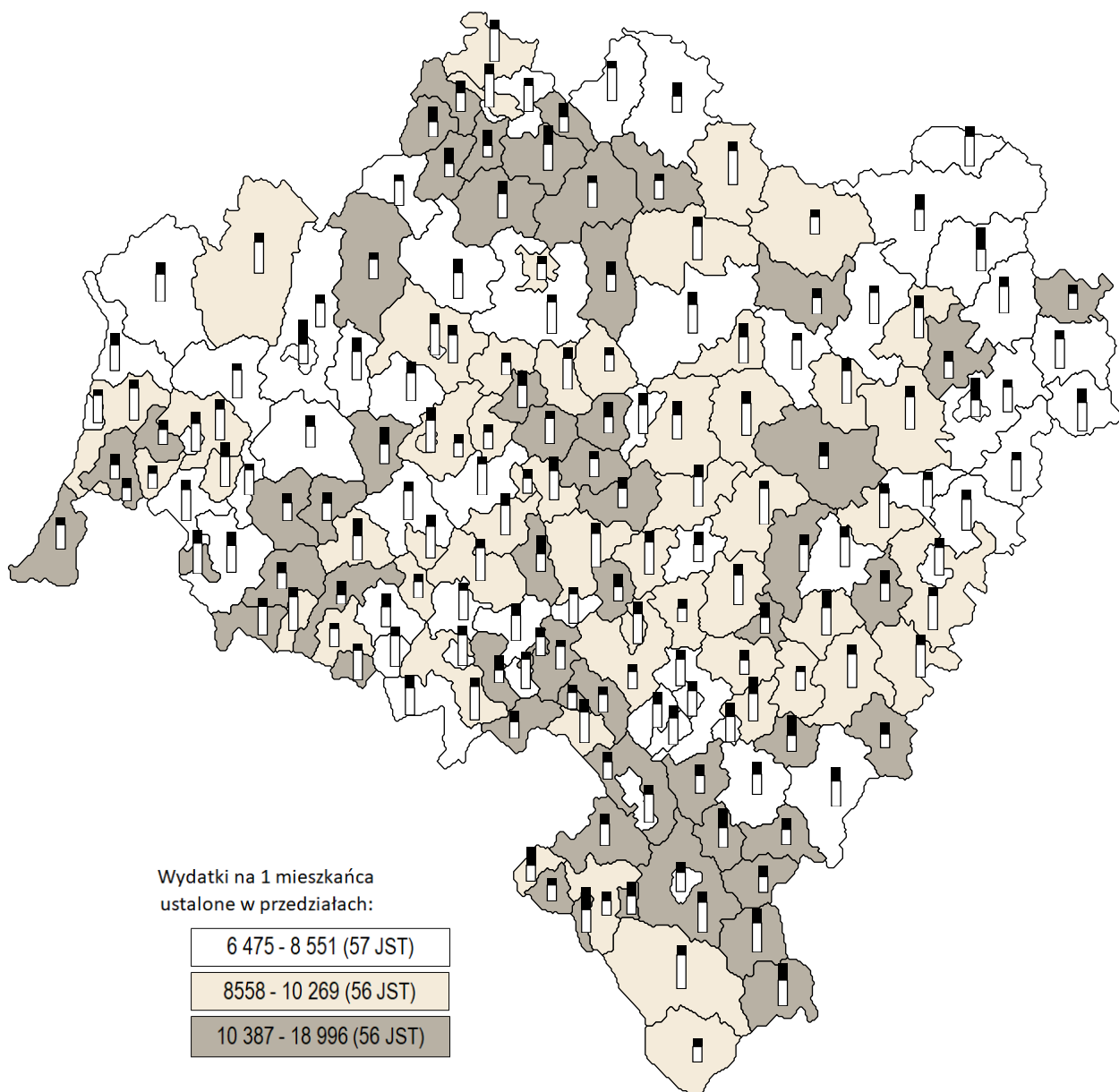
Zmiany poziomu łącznej kwoty spłat rat kapitałowych oraz wydatków na obsługę długu i ich relacje do wykonanych dochodów (z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń) w latach 2020–2025 przedstawiono na rys. 14.

Rys. 13. Łączna kwota długu (w mln zł) i jej relacja do dochodów z wyłączeniami (% dochodów) dolnośląskich JST w latach 2020–2025

Rys. 14. Łączna kwota spłat rat kapitałowych wraz z należnymi odsetkami (w mln zł) oraz kształtowanie się wskaźnika spłaty w latach 2020–2025 (% dochodów) dolnośląskich JST

**Wydatki dolnośląskich gmin i miast na prawach powiatu
na 1 mieszkańca w 2025 r. (w zł)**

Wykonanie budżetów w JST województwa dolnośląskiego w 2025 r. (w zł)

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (bieżący)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
JST województwa ogółem*	37 443 839 591	26 948 777 410	37 535 707 524	8 133 162 430	2 868 564 767	-91 867 934	11 500 292 202
Województwo samorządowe	3 067 875 340	1 798 394 993	3 034 592 865	1 242 510 904	777 287 413	33 282 476	30 001 517
Powiaty	4 838 278 267	2 700 126 383	4 748 579 878	848 559 980	345 146 188	89 698 389	496 758 407
Bolesławiecki	199 702 224	96 748 787	193 168 984	27 428 033	11 875 731	6 533 240	7 900 000
Dzierżoniowski	195 988 042	111 253 259	193 828 570	28 181 599	11 705 253	2 159 472	0
Głogowski	251 984 749	133 457 288	244 507 749	29 164 251	10 992 028	7 477 001	18 000 000
Górowski	102 207 644	40 882 280	96 512 939	13 798 318	7 469 388	5 694 706	8 416 615
Jaworski	161 648 089	83 975 021	158 492 803	40 061 455	10 614 730	3 155 287	4 646 380
Kamienogórski	121 728 813	54 088 289	121 209 339	32 039 706	4 104 208	519 475	12 000 000
Karkonoski	166 679 275	90 407 027	172 566 763	46 221 413	9 129 722	-5 887 488	16 794 608
Kłodzki	434 948 225	186 428 760	443 799 998	98 059 974	31 407 642	-8 851 773	11 700 000
Legnicki	172 330 211	109 258 718	174 599 679	40 267 355	14 148 399	-2 269 468	27 520 169
Lubański	133 469 004	53 378 394	131 792 377	20 594 164	3 606 556	1 676 627	18 683 796
Lubiński	267 984 439	211 147 506	249 290 849	7 082 184	21 699 448	18 693 590	48 348 492
Lwówecki	161 809 365	43 604 888	151 221 601	19 719 620	12 338 419	10 587 764	11 900 000
Milicki	117 040 697	58 724 660	117 742 561	16 129 413	6 927 165	-701 863	20 402 638
Oleśnicki	248 426 894	160 155 760	242 207 099	41 074 007	17 153 046	6 219 795	24 273 384
Oławski	191 314 145	124 869 379	184 475 672	39 980 235	14 404 761	6 838 473	31 400 000
Polkowicki	128 757 798	82 822 268	119 736 890	27 187 995	14 672 177	9 020 908	6 000 000
Strzebiński	110 705 093	48 769 909	111 414 029	14 709 853	3 516 329	-708 936	10 756 654
Średzki	111 263 099	71 221 209	110 444 114	22 728 764	8 673 685	818 985	21 000 000
Świdnicki	359 347 084	198 810 776	353 386 142	64 743 639	17 676 184	5 960 942	27 699 000
Trzebnicki	173 961 784	122 496 315	187 747 200	36 273 987	15 136 348	-7 785 416	53 859 314
Wałbrzyski	107 727 864	62 214 398	91 869 985	19 105 977	20 691 529	15 857 880	12 473 329
Wolowski	143 046 747	60 449 974	143 733 706	31 254 032	5 385 951	-686 959	23 177 162
wrocławski	270 927 189	231 555 606	255 245 234	62 088 528	50 756 181	15 681 956	0
Ząbkowicki	193 383 302	101 601 593	189 611 061	24 302 362	8 217 323	3 772 241	32 566 051
Zgorzelecki	211 555 558	117 500 438	216 379 540	38 169 559	8 613 245	-4 823 982	24 617 000
Złotoryjski	100 340 930	44 303 882	99 594 996	8 193 556	4 230 739	745 934	22 623 814
Miasta na prawach powiatu	11 260 011 080	9 589 519 177	11 729 436 357	1 423 890 474	139 090 288	-469 425 277	6 026 969 650
Jelenia Góra	883 198 817	604 332 347	919 774 707	105 524 855	-29 001 968	-36 575 890	355 770 095
Legnica	1 026 103 477	748 902 224	1 003 927 968	110 457 591	59 679 718	22 175 509	300 046 113
Wałbrzych	1 118 403 868	786 198 149	1 210 692 269	249 134 183	13 925 568	-92 288 401	849 267 668
Wrocław	8 232 304 919	7 450 086 456	8 595 041 414	958 773 845	94 486 970	-362 736 495	4 521 885 773
Gminy ogółem*	18 277 674 903	12 860 736 858	18 023 098 424	4 618 201 073	1 607 040 879	254 576 478	4 946 562 628
Gminy miejskie	5 550 027 200	4 159 808 323	5 394 863 020	1 350 732 429	440 990 899	155 164 180	1 424 520 660
Bielawa	234 192 918	154 883 736	229 200 814	71 934 096	15 167 476	4 992 104	78 572 966
Boguszków-Gorce	112 147 529	73 715 014	110 310 566	22 608 797	1 555 406	1 836 963	17 500 250
Bolesławiec	316 089 005	254 397 109	288 952 155	38 300 097	26 959 882	27 136 850	46 249 680
Chojnów	104 860 931	67 952 420	96 756 110	24 951 169	7 779 148	8 104 821	1 918 654
Duszniki-Zdrój	67 819 703	33 719 259	73 307 208	36 083 701	5 679 812	-5 487 505	0
Dzierżoniów	227 607 778	182 724 926	225 897 496	55 451 639	20 483 351	1 710 283	57 253 026
Głogów	603 710 270	536 347 300	561 974 857	125 562 498	35 004 235	41 735 413	270 706 710
Jawor	199 799 613	130 086 158	199 900 077	71 129 847	13 445 020	-100 465	51 848 414
Jedlina-Zdrój	47 110 304	23 963 616	47 524 767	15 310 205	1 605 898	-414 463	21 346 909
Kamienna Góra	132 988 022	91 488 284	141 144 003	31 231 964	3 517 688	-8 155 980	52 256 031
Karpacz	72 315 278	62 974 898	63 840 650	11 450 911	14 032 480	8 474 628	4 000 000
Kłodzko	206 231 853	158 373 184	208 323 085	52 176 229	14 072 679	-2 091 232	51 583 946
Kowary	101 113 148	74 678 013	79 647 662	17 652 669	2 018 039	21 465 486	2 642 887
Kudowa-Zdrój	89 701 429	56 787 117	87 115 512	24 980 288	9 785 798	2 585 918	16 274 944
Lubań	142 716 291	110 934 559	140 242 483	18 115 060	6 243 989	2 473 808	56 472 718
Lubin	751 932 191	561 873 412	668 732 265	201 585 728	140 708 115	83 199 926	178 822 202
Nowa Ruda	149 251 830	102 885 472	155 450 114	35 811 781	181 894	-6 198 285	63 982 402
Oleśnica	267 098 576	222 387 774	266 445 520	32 134 538	10 261 261	653 056	14 000 000
Oława	249 696 061	193 337 108	260 839 364	66 839 244	24 213 574	-11 143 302	66 393 081
Piechowice	50 654 202	35 243 748	51 463 403	11 137 935	1 676 976	-809 201	7 776 100
Piława Górna	47 734 345	24 384 551	47 967 760	16 541 474	1 513 545	-233 415	5 650 000
Polanica-Zdrój	86 367 178	50 557 104	78 376 271	33 921 228	12 114 493	7 990 906	19 171 176
Szczawno-Zdrój	62 194 296	44 061 470	61 311 181	19 723 960	1 300 846	883 115	25 057 482
Szklarska Poręba	92 312 039	72 035 780	87 611 772	19 645 650	10 673 768	4 700 267	12 400 000
Świdnica	514 916 599	378 891 378	530 926 122	151 153 858	20 968 357	-16 009 523	133 800 972
Świebodzice	165 733 397	134 530 662	164 663 524	30 180 949	11 864 603	1 069 872	21 050 000
Świeradów-Zdrój	74 902 804	44 260 956	71 559 694	21 431 488	6 840 717	3 343 111	21 113 875
Wojcieszów	30 905 211	16 055 955	30 714 906	8 133 452	3 243 012	190 305	4 308 289
Zawidów	33 702 489	18 151 874	35 524 168	14 201 058	1 746 990	-1 821 679	1 600 000
Zgorzelec	190 639 251	158 618 895	197 590 604	33 713 734	13 327 305	-6 951 352	92 674 000
Złotoryja	123 582 658	89 506 592	131 548 907	37 637 181	3 004 541	-7 966 249	28 093 945

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (bieżący)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
Gminy wiejskie	5 836 157 348	3 902 781 041	5 744 545 821	1 664 956 220	696 784 331	91 611 527	1 159 998 219
Bolesławiec	127 276 847	87 868 065	104 156 596	26 794 266	27 372 761	23 120 251	0
Borów	45 272 364	22 619 402	46 238 587	17 365 403	4 951 345	-966 222	6 000 000
Chojnów	96 542 387	64 089 935	83 682 859	20 277 010	3 107 583	12 859 528	24 267 554
Ciepłowody	40 970 547	16 947 209	42 124 973	23 539 496	4 210 591	-1 154 427	100 000
Cieszków	40 143 137	18 357 415	37 966 110	8 923 828	2 812 744	2 177 026	4 555 000
Czarny Bór	49 739 594	26 974 998	55 552 685	29 946 821	8 532 982	-5 813 091	4 900 000
Czernica	180 253 627	142 863 061	187 165 671	40 610 032	18 859 369	-6 912 045	22 869 040
Długolęka	376 073 735	313 170 986	411 749 111	98 430 559	44 109 519	-35 675 376	207 961 324
Dobromierz	68 781 625	29 564 627	72 553 514	36 130 770	2 862 255	-3 771 889	29 595 498
Dobroszyce	79 091 210	49 191 579	86 494 731	31 749 869	5 833 307	-7 403 521	28 100 000
Domaniów	56 127 183	24 867 961	62 902 009	26 774 731	2 169 090	-6 774 826	17 904 085
Dziadowa Kłoda	34 659 306	18 659 810	34 961 100	5 379 483	3 601 761	-301 795	8 985 000
Dzierżoniów	68 132 404	44 927 013	66 592 273	17 972 761	8 998 727	1 540 132	10 118 127
Gaworzycy	44 280 570	21 221 829	47 239 497	22 695 356	1 120 561	-2 958 927	11 752 438
Głogów	53 629 239	43 430 860	51 393 671	11 043 032	8 468 309	2 235 568	11 880 000
Grębocice	105 056 251	89 404 412	98 964 587	41 059 354	35 940 995	6 091 664	1 922 700
Gromadka	59 633 470	44 638 506	54 331 840	13 253 695	10 090 617	5 301 631	0
Janowice Wielkie	39 255 403	20 116 113	41 062 559	12 699 596	-90 480	-1 807 156	0
Jemielno	24 069 673	9 794 196	27 499 397	7 031 718	587 453	-3 429 724	4 812 000
Jerzmanowa	82 056 060	75 235 104	77 610 709	9 839 264	13 076 880	4 445 351	21 821 845
Jeżów Sudecki	76 009 601	52 699 942	71 496 539	29 558 301	12 663 657	4 513 063	0
Jordanów Śląski	47 022 710	21 586 883	42 292 760	20 121 670	5 962 241	4 729 950	168 586
Kamienna Góra	82 125 616	46 969 995	77 383 876	15 285 101	6 044 264	4 741 740	10 371 210
Kłodzko	207 642 451	108 437 828	202 524 166	69 148 767	8 365 986	5 118 284	41 836 906
Kobierzycy	451 412 828	424 111 876	396 733 367	104 487 787	148 305 564	54 679 461	25 996 212
Kondratowice	40 302 093	20 812 806	39 905 584	8 724 061	1 830 327	396 509	1 491 691
Kostomłoty	67 213 605	40 034 123	63 448 395	17 922 540	8 676 168	3 765 211	1 036 200
Kotla	38 227 036	24 398 107	38 913 327	8 293 159	2 816 752	-686 291	11 800 000
Krośnice	61 911 314	46 600 398	61 908 720	7 037 784	1 334 396	2 594	35 763 550
Krotoszyce	34 327 670	21 233 232	33 921 603	10 218 500	2 756 402	406 067	5 072 655
Kunice	73 403 368	51 286 180	69 081 894	17 653 147	7 048 350	4 321 473	13 761 000
Legnickie Pole	71 627 753	43 959 538	73 812 454	16 209 631	4 223 385	-2 184 701	18 918 586
Lewin Kłodzki	33 820 173	9 246 085	28 514 920	15 157 098	3 755 748	5 305 253	0
Lubań	57 547 365	31 196 104	55 398 338	13 035 381	1 736 912	2 149 026	6 083 561
Lubin	164 621 208	138 029 448	155 218 091	27 225 284	22 632 776	9 403 117	31 517 485
Łagiewniki	71 711 325	33 457 049	71 792 317	29 109 080	6 021 072	-80 992	3 567 154
Malczyce	46 018 814	29 560 953	47 701 818	13 278 271	1 140 813	-1 683 003	9 486 534
Marcinowice	63 077 193	36 288 433	62 706 398	24 697 737	7 480 836	370 794	6 600 000
Marciszów	32 915 401	17 846 854	32 394 593	6 055 534	1 240 541	520 808	5 353 988
Męcinka	43 909 506	31 262 722	42 109 643	7 417 509	3 375 306	1 799 863	17 520 660
Mietków	31 827 837	23 037 773	30 478 141	4 969 065	3 301 613	1 349 696	3 720 000
Milkowice	74 132 213	51 001 953	71 162 738	28 740 654	11 309 845	2 969 475	7 968 000
Mściwojów	34 463 462	20 911 202	35 627 038	11 311 020	4 575 532	-1 163 575	1 440 749
Mysłakowice	81 211 772	51 875 197	81 147 801	13 429 125	3 802 428	63 972	37 700 000
Niechlów	38 606 849	19 630 844	37 392 372	6 464 079	2 524 187	1 214 477	2 470 000
Nowa Ruda	118 719 407	57 875 415	117 575 466	40 377 786	2 375 051	1 143 941	25 494 286
Oleśnica	118 436 087	88 142 582	115 046 508	26 307 107	15 075 472	3 389 579	35 173 000
Olawa	152 216 507	116 959 411	143 651 062	28 706 299	25 306 303	8 565 446	0
Osiecznica	68 732 860	43 024 460	61 624 144	13 853 349	9 922 538	7 108 716	0
Paszowice	37 762 959	21 569 213	37 195 460	10 867 416	2 796 824	567 499	2 864 746
Pęcław	25 626 099	9 236 064	25 937 597	12 125 866	1 385 636	-311 498	5 427 840
Pielgrzymka	58 606 817	21 996 966	62 689 393	28 186 195	1 439 819	-4 082 575	13 607 240
Platerówka	13 693 666	8 049 540	14 404 652	4 547 837	1 067 240	-710 987	0
Podgórzyn	81 115 839	54 335 682	80 229 531	17 423 694	6 981 092	886 308	52 024 275
Przeworno	40 068 116	18 992 900	46 022 763	20 239 205	68 251	-5 954 647	7 137 494
Radwanice	71 727 323	40 640 183	63 700 404	33 817 807	18 907 696	8 026 919	3 374 814
Rudna	98 293 888	85 258 645	99 788 601	20 368 060	13 119 261	-1 494 712	0
Ruja	31 588 817	12 402 056	31 194 892	14 561 555	1 529 493	393 925	624 133
Siekierczyn	47 170 363	26 272 234	45 245 486	17 469 385	4 896 875	1 924 877	1 762 482
Stara Kamienica	58 452 176	27 908 390	59 576 443	22 669 837	3 840 262	-1 124 266	13 165 020
Stare Bogaczowice	37 719 721	21 342 817	34 041 218	10 758 378	5 083 668	3 678 503	0
Stoszowice	47 700 415	22 709 870	61 104 351	23 161 263	-522 504	-13 403 935	24 395 000
Sulików	55 429 290	29 590 371	60 302 914	24 932 308	1 834 435	-4 873 624	11 227 186
Świdnica	148 206 231	106 142 448	160 860 302	45 492 091	13 935 502	-12 654 071	76 200 000
Udanin	61 357 553	28 799 199	60 899 578	21 638 852	2 782 274	457 975	19 872 070
Walim	56 350 128	29 617 746	56 983 829	16 501 676	-429 980	-633 701	25 662 746
Warta Bolesławska	65 895 105	44 160 498	63 558 716	9 839 831	6 926 921	2 336 389	0
Wądroże Wielkie	39 380 960	22 784 251	39 794 721	11 168 843	2 853 871	-413 761	9 683 533
Wińsko	70 423 968	41 160 484	69 408 737	14 856 032	5 737 699	1 015 231	23 150 000

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK OPERACYJNY (bieżący)*	WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
Wisznia Mała	120 684 236	88 058 240	117 879 627	31 385 909	15 570 008	2 804 610	47 606 905
Zagrodno	40 458 150	27 187 897	39 912 893	11 458 953	5 335 762	545 257	196 997
Zawonia	57 120 685	37 515 291	52 709 018	14 795 853	9 773 830	4 411 667	770 380
Zgorzelec	78 536 439	56 869 089	77 540 326	16 347 984	4 712 710	996 113	22 960 978
Złotoryja	70 518 106	38 860 535	67 163 546	25 881 175	7 694 950	3 354 561	6 827 758
Żórawina	124 825 752	91 821 297	121 345 683	31 360 843	15 613 029	3 480 069	12 000 000
Żukowice	43 205 884	24 078 661	43 848 587	16 787 503	1 628 872	-642 703	1 600 000
Gminy miejsko-wiejskie	6 891 490 355	4 798 147 493	6 883 689 583	1 602 512 424	469 265 649	7 800 772	2 362 043 749
Bardo	89 571 319	47 393 452	80 119 492	38 814 390	2 627 153	9 451 827	20 444 290
Bierutów	74 725 990	45 752 733	74 178 058	14 404 741	2 502 643	547 932	42 585 000
Bogatynia	234 601 833	213 089 182	245 281 177	33 815 213	17 591 822	-10 679 344	31 772 448
Bolków	81 306 663	44 717 717	82 548 176	16 456 363	229 070	-1 241 512	8 006 024
Brzeg Dolny	149 123 771	122 368 733	146 621 776	22 042 873	7 619 483	2 501 994	39 100 000
Bystrzyca Kłodzka	165 105 800	97 178 685	156 698 882	35 591 573	10 231 888	8 406 918	42 350 000
Chocianów	95 929 071	66 254 948	101 985 377	34 613 037	7 005 111	-6 056 366	41 635 115
Głuszyca	66 162 313	38 278 435	72 270 629	20 716 858	-125 015	-6 108 316	27 070 000
Góra	128 397 699	86 836 103	131 891 204	10 366 675	3 894 152	-3 493 504	56 825 604
Gryfów Śląski	55 892 714	38 401 613	59 518 175	10 738 776	4 838 198	-3 625 461	11 975 423
Jaworzyna Śląska	107 408 132	55 643 150	116 748 566	54 592 257	1 442 630	-9 340 433	54 730 559
Jelcz-Laskowice	198 325 882	167 554 244	202 105 526	46 045 083	30 657 509	-3 779 644	5 662 105
Kamieniec Ząbkowicki	78 584 371	49 802 967	82 046 821	34 259 993	3 909 533	3 462 450	21 362 305
Kąty Wrocławskie	346 580 979	305 671 450	287 930 095	49 572 959	74 787 253	58 650 884	86 872 612
Łądek-Zdrój	159 032 353	79 780 636	132 817 996	41 938 466	11 839 286	26 214 357	2 357 110
Leśna	81 562 887	42 738 902	77 777 952	17 567 538	4 577 599	3 784 936	16 000 000
Lubawka	116 118 010	84 131 045	84 205 980	27 218 334	5 130 482	31 912 030	5 878 440
Lubomierz	62 167 312	22 441 090	64 518 796	22 111 719	521 573	-2 351 484	14 199 119
Lwówek Śląski	106 132 705	79 346 643	105 392 113	13 595 375	8 549 414	740 593	14 705 000
Mieroszów	63 091 436	35 673 748	69 697 203	26 717 892	3 203 922	-6 605 767	20 016 341
Międzybórz	48 299 170	22 616 224	51 753 891	17 595 231	2 331 444	-3 454 721	18 483 895
Międzylesie	58 926 125	25 981 750	66 094 997	22 330 046	949 462	-7 168 872	6 680 000
Miękinia	211 037 151	167 965 139	214 768 066	60 052 811	29 788 414	-3 730 915	66 000 000
Milicz	177 434 625	123 900 216	171 955 822	14 450 597	9 489 302	5 478 803	39 845 000
Mirsk	59 907 483	32 439 875	59 552 757	9 284 476	5 734 608	354 727	7 187 219
Niemcza	48 110 100	22 192 603	46 172 397	17 358 256	3 456 530	1 937 703	9 123 560
Nowogrodziec	105 827 611	79 431 579	106 379 956	19 228 200	12 176 332	-552 345	19 910 284
Oborniki Śląskie	158 872 168	124 717 250	161 375 260	28 931 944	7 064 577	-2 503 092	64 998 400
Olszyna	57 612 023	27 484 858	57 816 812	18 027 442	4 316 588	-204 789	5 036 944
Pieńsk	71 255 051	36 872 878	68 284 787	21 414 291	4 209 627	2 970 264	12 966 552
Pieszycy	66 512 548	41 034 350	66 785 017	22 291 584	7 624 195	-272 468	6 489 000
Polkowice	339 613 996	304 979 057	348 598 868	27 491 122	12 916 207	-8 984 872	216 566 995
Prochowice	65 876 678	42 872 987	71 115 451	21 220 187	2 622 763	-5 238 773	32 111 078
Prusice	88 085 300	53 854 255	103 266 537	37 389 374	610 918	-15 181 237	79 811 336
Przemków	52 919 624	35 254 865	49 349 006	8 924 201	5 999 657	3 570 618	23 610 674
Radków	111 223 182	54 771 799	110 948 394	34 432 043	7 774 269	274 788	32 203 198
Siechnice	280 632 085	219 871 841	292 165 598	62 862 559	23 611 867	-11 533 513	147 814 000
Sobótka	114 007 757	76 217 138	113 505 189	30 958 013	10 137 760	502 568	24 248 075
Stronie Śląskie	88 895 818	44 334 336	118 561 419	46 568 481	-1 191 537	-29 665 601	25 998 917
Strzegom	208 431 239	168 004 460	223 617 386	51 619 735	15 464 601	-15 186 147	60 237 245
Strzelin	184 234 239	140 156 730	191 718 312	40 253 603	7 544 835	-7 484 073	93 330 016
Syców	128 869 537	89 805 327	133 123 483	29 754 082	8 288 020	-4 253 945	52 011 283
Szczytna	63 534 840	31 197 455	67 829 680	25 744 975	528 427	-4 294 840	19 265 764
Ścinawa	106 630 264	53 492 322	116 468 983	50 610 241	3 568 484	-9 838 719	96 642 910
Środa Śląska	182 099 268	145 615 762	178 097 863	28 691 128	14 795 959	4 001 406	58 208 892
Świerzawa	55 241 231	26 601 961	55 580 756	13 060 070	5 382 231	-339 525	5 765 000
Trzebnica	187 591 701	155 464 446	199 511 461	33 469 830	4 152 093	-11 919 760	116 653 962
Twardogóra	106 166 129	73 614 142	95 006 372	24 126 698	12 793 593	11 159 758	22 231 339
Wąsosz	68 841 402	44 691 726	60 259 534	12 546 951	11 378 009	8 581 869	6 831 479
Węglińiec	69 095 727	39 347 248	63 228 193	18 059 959	9 504 758	5 867 534	10 184 868
Wiązów	65 441 242	36 887 557	59 512 824	13 216 515	7 112 400	5 928 418	3 220 000
Wleń	60 656 730	32 484 250	45 716 079	17 062 581	8 706 405	14 940 651	7 071 058
Wolów	147 721 577	112 455 977	157 904 923	21 190 614	3 687 691	-10 183 346	119 128 535
Ząbkowice Śląskie	198 087 786	138 007 696	171 322 386	26 167 102	-5 520 508	26 765 400	99 550 700
Ziębice	121 105 488	74 191 542	112 242 680	17 767 757	3 985 003	8 862 808	48 429 822
Złoty Stok	43 535 737	21 673 259	43 742 045	17 336 246	2 111 358	-206 308	21 752 612
Żarów	104 483 276	78 761 486	111 531 930	29 714 542	5 110 597	-7 048 654	50 075 091
Zmigród	124 853 201	75 845 670	144 470 421	40 128 822	15 002	-19 617 220	68 820 551

*Wynik operacyjny (bieżący) — różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

Zestawienie 2

Wykonanie budżetów w JST województwa dolnośląskiego w 2025 r.
— w przeliczeniu na 1 mieszkańca (w zł)**

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego			
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe		
JST województwa ogółem*	13 081	11 274	1 807	9 415	13 113	10 272	2 841	-32	4 018
Województwo samorządowe	1 072	898	174	628	1 060	626	434	12	10
Powiaty	2 510	2 202	308	1 401	2 464	2 023	440	47	258
Bolesławiecki	2 295	2 041	254	1 112	2 219	1 904	315	75	91
Dzierżoniowski	2 099	1 899	200	1 192	2 076	1 774	302	23	0
Głogowski	2 997	2 692	305	1 587	2 908	2 561	347	89	214
Górowski	3 210	2 832	378	1 284	3 031	2 598	433	179	264
Jaworski	3 473	2 772	700	1 804	3 405	2 544	861	68	100
Kamiennogórski	3 073	2 355	718	1 365	3 060	2 251	809	13	303
Karkonoski	2 796	2 272	523	1 516	2 895	2 119	775	-99	282
Kłodzki	3 014	2 613	401	1 292	3 075	2 396	680	-61	81
Legnicki	3 142	2 707	435	1 992	3 183	2 449	734	-41	502
Lubański	2 636	2 267	369	1 054	2 603	2 196	407	33	369
Lubiński	2 627	2 587	40	2 070	2 444	2 374	69	183	474
Lwówecki	3 833	3 407	426	1 033	3 582	3 115	467	251	282
Milicki	3 317	3 076	241	1 664	3 337	2 880	457	-20	578
Oleśnicki	2 327	2 045	282	1 500	2 269	1 884	385	58	227
Oławski	2 470	2 052	419	1 612	2 382	1 866	516	88	405
Polkowicki	2 119	1 765	354	1 363	1 971	1 523	447	148	99
Strzebiński	2 680	2 426	254	1 181	2 697	2 341	356	-17	260
Średzki	1 851	1 604	247	1 185	1 838	1 459	378	14	349
Świdnicki	2 417	2 060	357	1 337	2 377	1 942	435	40	186
Trzebnicki	1 978	1 826	152	1 392	2 066	1 654	412	-89	612
Wałbrzyski	2 073	1 799	275	1 197	1 768	1 400	368	305	240
Wolowski	3 189	2 628	561	1 348	3 205	2 508	697	-15	517
wrocławski	1 403	1 263	140	1 199	1 322	1 000	322	81	0
Ząbkowicki	3 253	2 919	334	1 709	3 190	2 781	409	63	548
Zgorzelecki	2 523	2 228	295	1 401	2 580	2 125	455	-58	294
Złotoryjski	2 512	2 394	118	1 109	2 493	2 288	205	19	566
Miasta na prawach powiatu	12 044	11 172	872	10 257	12 546	11 023	1 523	-502	6 447
Jelenia Góra	11 960	10 633	1 326	8 183	12 455	11 026	1 429	-495	4 818
Legnica	11 358	10 550	808	8 290	11 112	9 890	1 223	245	3 321
Wałbrzych	11 395	9 939	1 456	8 010	12 335	9 797	2 538	-940	8 653
Wrocław	12 241	11 495	746	11 077	12 780	11 354	1 426	-539	6 724
Gminy ogółem	9 482	7 788	1 694	6 672	9 350	6 954	2 396	132	2 566
Gminy miejskie	9 232	7 460	1 771	6 919	8 974	6 727	2 247	258	2 370
Bielawa	8 499	6 258	2 241	5 621	8 318	5 708	2 611	181	2 852
Boguszów-Gorce	8 006	6 372	1 634	5 262	7 875	6 261	1 614	131	1 249
Bolesławiec	8 621	7 572	1 049	6 939	7 881	6 837	1 045	740	1 261
Chojnów	8 637	6 555	2 082	5 597	7 969	5 914	2 055	668	158
Duszynki-Zdrój	17 574	11 118	6 457	8 738	18 996	9 646	9 351	-1 422	0
Dzierżoniów	7 544	6 329	1 216	6 057	7 488	5 650	1 838	57	1 898
Głogów	9 914	7 742	2 173	8 808	9 229	7 167	2 062	685	4 446
Jawor	9 923	7 063	2 860	6 461	9 928	6 396	3 533	-5	2 575
Jedlina-Zdrój	10 352	7 431	2 920	5 266	10 443	7 079	3 364	-91	4 691
Kamienna Góra	7 943	6 775	1 168	5 465	8 431	6 565	1 865	-487	3 121
Karpacz	17 582	16 149	1 433	15 311	15 522	12 738	2 784	2 060	973
Kłodzko	8 465	6 987	1 478	6 501	8 551	6 409	2 142	-86	2 117
Kowary	10 712	6 782	3 931	7 912	8 438	6 568	1 870	2 274	280
Kudowa-Zdrój	9 853	7 900	1 953	6 238	9 569	6 825	2 744	284	1 788
Lubań	7 458	6 709	750	5 797	7 329	6 382	947	129	2 951
Lubin	11 321	9 151	2 169	8 459	10 068	7 033	3 035	1 253	2 692
Nowa Ruda	7 491	6 014	1 477	5 164	7 803	6 005	1 798	-311	3 211
Oleśnica	7 675	7 028	647	6 391	7 657	6 733	923	19	402
Oława	7 560	6 607	953	5 854	7 897	5 874	2 024	-337	2 010
Piechowice	8 988	7 453	1 535	6 253	9 131	7 155	1 976	-144	1 380
Piława Górna	8 206	5 663	2 543	4 192	8 246	5 402	2 844	-40	971
Polanica-Zdrój	15 007	9 830	5 178	8 785	13 619	7 725	5 894	1 389	3 331
Szczawno-Zdrój	12 145	8 375	3 770	8 604	11 973	8 121	3 852	172	4 893
Szklarska Poręba	16 645	14 180	2 465	12 989	15 797	12 255	3 542	848	2 236
Świdnica	9 960	7 751	2 208	7 329	10 269	7 346	2 924	-310	2 588
Świebodzice	7 696	6 796	900	6 247	7 647	6 245	1 402	50	978
Świeradów-Zdrój	19 335	14 705	4 629	11 425	18 472	12 940	5 532	863	5 450
Wojcieszów	9 195	7 684	1 512	4 777	9 139	6 719	2 420	57	1 282
Zawidów	9 072	6 210	2 862	4 886	9 562	5 740	3 823	-490	431

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego			
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe		
Zgorzelec	6 755	6 279	476	5 620	7 001	5 807	1 195	-246	3 284
Złotoryja	8 915	6 991	1 924	6 457	9 489	6 774	2 715	-575	2 027
Gminy wiejskie	10 015	8 196	1 819	6 697	9 858	7 001	2 857	157	1 991
Bolesławiec	8 278	6 812	1 466	5 715	6 774	5 032	1 743	1 504	0
Borów	9 102	6 800	2 302	4 548	9 296	5 805	3 491	-194	1 206
Chojnów	10 262	7 070	3 192	6 812	8 895	6 740	2 155	1 367	2 579
Ciepłowody	14 958	8 323	6 635	6 187	15 380	6 785	8 594	-421	37
Cieszków	8 811	6 992	1 819	4 029	8 333	6 375	1 959	478	1 000
Czarny Bór	10 585	7 265	3 320	5 741	11 822	5 449	6 373	-1 237	1 043
Czernica	7 093	6 509	584	5 622	7 365	5 767	1 598	-272	900
Długoleka	8 282	7 871	411	6 897	9 068	6 900	2 168	-786	4 580
Dobromierz	14 309	8 172	6 136	6 150	15 093	7 577	7 516	-785	6 157
Dobroszyce	10 603	8 121	2 482	6 595	11 596	7 339	4 257	-993	3 767
Domaniów	11 642	7 944	3 699	5 158	13 048	7 494	5 554	-1 405	3 714
Dziadowa Kłoda	7 533	7 212	321	4 056	7 599	6 429	1 169	-66	1 953
Dzierżoniów	7 533	6 371	1 163	4 968	7 363	5 376	1 987	170	1 119
Gaworzycze	11 875	6 882	4 992	5 691	12 668	6 582	6 086	-793	3 152
Głogów	7 392	6 729	663	5 986	7 084	5 562	1 522	308	1 637
Grębobice	19 923	17 798	2 126	16 955	18 768	10 981	7 787	1 155	365
Gromadka	12 094	10 377	1 717	9 053	11 018	8 331	2 688	1 075	0
Janowice Wielkie	9 743	7 017	2 726	4 993	10 192	7 040	3 152	-449	0
Jemielno	9 265	8 104	1 160	3 770	10 585	7 878	2 707	-1 320	1 852
Jerzmanowa	13 583	13 383	200	12 454	12 847	11 219	1 629	736	3 612
Jeżów Sudecki	9 499	6 824	2 675	6 586	8 935	5 241	3 694	564	0
Jordanów Śląski	14 380	8 603	5 777	6 601	12 934	6 780	6 153	1 446	52
Kamienna Góra	9 373	7 777	1 596	5 361	8 832	7 087	1 744	541	1 184
Kłodzko	12 742	8 698	4 044	6 654	12 428	8 185	4 243	314	2 567
Kobierzyce	17 596	17 173	423	16 532	15 465	11 392	4 073	2 131	1 013
Kondratowice	10 329	8 460	1 868	5 334	10 227	7 991	2 236	102	382
Kostomłoty	9 424	7 600	1 824	5 613	8 896	6 383	2 513	528	145
Kotla	8 664	7 579	1 086	5 530	8 820	6 940	1 880	-156	2 675
Krośnice	7 824	7 103	721	5 889	7 824	6 934	889	0	4 520
Krotoszyce	10 333	7 965	2 369	6 392	10 211	7 135	3 076	122	1 527
Kunice	9 389	7 480	1 909	6 560	8 836	6 578	2 258	553	1 760
Legnickie Pole	13 434	11 595	1 838	8 244	13 843	10 803	3 040	-410	3 548
Lewin Kłodzki	17 361	8 785	8 576	4 746	14 638	6 857	7 781	2 723	0
Lubań	8 915	6 832	2 083	4 833	8 582	6 563	2 019	333	942
Lubin	8 678	7 940	738	7 276	8 182	6 747	1 435	496	1 661
Łagiewniki	10 228	6 947	3 282	4 772	10 240	6 088	4 152	-12	509
Malczyce	8 203	6 339	1 864	5 269	8 503	6 136	2 367	-300	1 691
Marcinowice	9 902	7 141	2 761	5 697	9 844	5 967	3 877	58	1 036
Marciszów	7 878	6 601	1 277	4 272	7 754	6 304	1 449	125	1 281
Męcinka	8 413	7 294	1 119	5 990	8 069	6 647	1 421	345	3 357
Mietków	8 522	7 714	808	6 168	8 160	6 830	1 330	361	996
Miłkowice	9 964	7 222	2 742	6 855	9 565	5 702	3 863	399	1 071
Mściwojów	8 785	7 365	1 420	5 330	9 082	6 198	2 883	-297	367
Mysłakowice	8 532	7 514	1 018	5 450	8 525	7 114	1 411	7	3 961
Niechlów	8 695	7 534	1 161	4 421	8 422	6 966	1 456	274	556
Nowa Ruda	11 415	7 651	3 764	5 565	11 305	7 423	3 882	110	2 451
Oleśnica	7 038	6 170	869	5 238	6 837	5 274	1 563	201	2 090
Oława	9 643	8 885	758	7 409	9 100	7 281	1 818	543	0
Osiecznica	9 545	8 012	1 533	5 975	8 558	6 634	1 924	987	0
Paszowice	9 019	6 956	2 063	5 151	8 884	6 288	2 596	136	684
Pęcław	12 099	7 175	4 924	4 361	12 246	6 521	5 725	-147	2 563
Pielgrzymka	14 235	8 730	5 505	5 343	15 227	8 381	6 846	-992	3 305
Platerówka	9 166	7 312	1 854	5 388	9 642	6 598	3 044	-476	0
Podgórzyn	9 992	8 597	1 396	6 693	9 883	7 737	2 146	109	6 409
Przeworno	9 043	5 834	3 208	4 286	10 387	5 819	4 568	-1 344	1 611
Radwanice	13 852	9 423	4 430	7 849	12 302	5 771	6 531	1 550	652
Rudna	13 258	12 482	776	11 500	13 459	10 712	2 747	-202	0
Ruja	13 351	7 677	5 675	5 242	13 185	7 030	6 155	166	264
Siekierczyn	10 874	7 532	3 342	6 056	10 430	6 403	4 027	444	406
Stara Kamienica	11 206	7 812	3 394	5 351	11 422	7 076	4 346	-216	2 524
Stare Bogaczowice	8 693	6 538	2 156	4 919	7 845	5 366	2 479	848	0
Stoszowice	9 392	7 368	2 024	4 471	12 031	7 471	4 560	-2 639	4 803
Sulików	9 606	6 448	3 158	5 128	10 451	6 130	4 321	-845	1 946
Świdnica	8 157	7 116	1 040	5 842	8 853	6 349	2 504	-696	4 194
Udanin	12 972	8 889	4 083	6 089	12 875	8 300	4 575	97	4 201
Walim	10 624	7 551	3 073	5 584	10 744	7 632	3 111	-119	4 838
Warta Bolesławecka	7 859	7 233	626	5 267	7 580	6 407	1 174	279	0

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY				WYDATKI			WYNIK BUDŻETU	DŁUG PUBLICZNY
	ogółem	z tego		w tym dochody własne	ogółem	z tego			
		bieżące	majątkowe			bieżące	majątkowe		
Wądroże Wielkie	10 772	8 610	2 161	6 232	10 885	7 830	3 055	-113	2 649
Wińsko	9 151	7 834	1 317	5 348	9 019	7 088	1 930	132	3 008
Wisznia Mała	9 749	8 245	1 504	7 114	9 523	6 987	2 535	227	3 846
Zagrodno	8 468	7 072	1 396	5 690	8 353	5 955	2 398	114	41
Zawonia	9 639	8 047	1 592	6 331	8 895	6 398	2 497	744	130
Zgorzelec	8 698	7 299	1 399	6 298	8 588	6 777	1 811	110	2 543
Złotoryja	10 196	7 082	3 115	5 619	9 711	5 969	3 742	485	987
Żorawina	8 767	7 417	1 350	6 449	8 523	6 320	2 203	244	843
Żukowice	12 825	8 516	4 309	7 147	13 015	8 032	4 983	-191	475
Gminy miejsko-wiejskie	9 268	7 733	1 534	6 452	9 257	7 102	2 155	10	3 176
Bardo	18 545	9 096	9 449	9 812	16 588	8 552	8 036	1 957	4 233
Bierutów	8 175	6 813	1 362	5 005	8 115	6 539	1 576	60	4 659
Bogatynia	11 239	10 973	266	10 208	11 751	10 131	1 620	-512	1 522
Bolków	8 621	7 032	1 589	4 742	8 753	7 008	1 745	-132	849
Brzeg Dolny	9 377	8 313	1 064	7 695	9 220	7 834	1 386	157	2 459
Bystrzyca Kłodzka	9 726	7 737	1 989	5 725	9 231	7 134	2 097	495	2 495
Chocianów	7 781	6 033	1 748	5 374	8 272	5 465	2 807	-491	3 377
Głuszyca	8 372	6 507	1 864	4 844	9 145	6 523	2 621	-773	3 425
Góra	7 069	6 905	164	4 781	7 261	6 690	571	-192	3 128
Grytów Śląski	6 217	5 963	253	4 271	6 620	5 425	1 194	-403	1 332
Jaworzyna Śląska	10 493	6 213	4 280	5 436	11 406	6 072	5 333	-913	5 347
Jelcz-Laskowice	8 331	7 844	488	7 039	8 490	6 556	1 934	-159	238
Kamieniec Ząbkowicki	10 727	7 057	3 670	6 798	11 199	6 523	4 676	-473	2 916
Kąty Wrocławskie	11 213	10 131	1 082	9 890	9 316	7 712	1 604	1 898	2 811
Łądek-Zdrój	21 750	14 048	7 702	10 911	18 164	12 429	5 736	3 585	322
Leśna	8 960	7 117	1 843	4 695	8 544	6 614	1 930	416	1 758
Lubawka	11 695	6 256	5 439	8 473	8 481	5 740	2 741	3 214	592
Lubomierz	11 177	7 718	3 459	4 035	11 600	7 624	3 975	-423	2 553
Lwówek Śląski	6 710	6 345	366	5 017	6 664	5 804	860	47	930
Mioszów	10 453	7 651	2 801	5 910	11 547	7 120	4 426	-1 094	3 316
Międzybórz	9 712	7 338	2 375	4 548	10 407	6 869	3 538	-695	3 717
Międzylesie	8 831	6 701	2 130	3 894	9 905	6 559	3 346	-1 074	1 001
Mięknia	9 218	7 294	456	7 337	9 381	6 880	2 623	-163	2 883
Milicz	7 778	7 320	458	5 431	7 538	6 904	633	240	1 747
Mirsk	7 482	6 994	488	4 051	7 438	6 278	1 160	44	898
Niemcza	9 747	6 538	3 209	4 496	9 354	5 838	3 517	393	1 848
Nowogrodziec	7 309	6 860	449	5 486	7 347	6 019	1 328	-38	1 375
Oborniki Śląskie	7 504	6 589	915	5 891	7 622	6 256	1 367	-118	3 070
Olszyna	9 245	7 077	2 167	4 410	9 277	6 385	2 893	-33	808
Pieńsk	8 287	5 941	2 346	4 289	7 942	5 451	2 491	345	1 508
Pieszycy	7 526	5 897	1 629	4 643	7 557	5 034	2 522	-31	734
Polkowice	12 754	12 544	210	11 453	13 091	12 059	1 032	-337	8 133
Prochowice	9 376	7 475	1 901	6 102	10 122	7 102	3 020	-746	4 570
Prusice	9 512	7 180	2 332	5 816	11 152	7 114	4 038	-1 639	8 619
Przemków	6 944	6 092	852	4 626	6 475	5 304	1 171	469	3 098
Radków	13 462	10 202	3 260	6 629	13 429	9 261	4 168	33	3 898
Siechnice	8 957	8 072	885	7 017	9 325	7 318	2 006	-368	4 718
Sobótka	8 687	7 062	1 625	5 807	8 649	6 290	2 359	38	1 848
Stronie Śląskie	13 402	10 674	2 728	6 684	17 874	10 854	7 021	-4 472	3 920
Strzegom	8 739	7 860	879	7 044	9 376	7 211	2 164	-637	2 526
Strzelin	8 649	7 465	1 184	6 580	9 000	7 110	1 890	-351	4 381
Syców	7 808	6 765	1 043	5 441	8 066	6 263	1 803	-258	3 151
Szczytna	9 332	6 259	3 073	4 582	9 963	6 182	3 782	-631	2 830
Ścinawa	11 579	7 539	4 040	5 809	12 647	7 152	5 496	-1 068	10 494
Środa Śląska	9 226	8 319	907	7 377	9 023	7 569	1 454	203	2 949
Świerzawa	7 993	6 931	1 062	3 849	8 042	6 153	1 890	-49	834
Trzebnica	7 461	6 769	692	6 183	7 935	6 604	1 331	-474	4 639
Twardogóra	8 539	6 730	1 809	5 921	7 641	5 701	1 941	898	1 788
Wąsosz	10 369	8 901	1 469	6 732	9 077	7 187	1 890	1 293	1 029
Węglińiec	9 036	7 150	1 886	5 145	8 268	5 907	2 362	767	1 332
Wiązów	9 764	7 969	1 795	5 504	8 880	6 908	1 972	885	480
Wleń	15 788	9 724	6 064	8 455	11 899	7 458	4 441	3 889	1 840
Wolów	6 950	6 606	344	5 291	7 429	6 432	997	-479	5 605
Ząbkowice Śląskie	9 768	6 886	2 882	6 805	8 448	7 158	1 290	1 320	4 909
Ziębice	7 937	6 453	1 484	4 862	7 356	6 191	1 164	581	3 174
Złoty Stok	11 064	7 247	3 817	5 508	11 116	6 710	4 406	-52	5 528
Żarów	8 709	7 246	1 463	6 565	9 297	6 820	2 477	-588	4 174
Zmigród	8 862	7 407	1 455	5 383	10 254	7 406	2 848	-1 392	4 885

** Według liczby ludności na dzień 30 czerwca 2023 r. (GUS).

Zestawienie 3

Wskaźniki i relacje w budżetach JST województwa dolnośląskiego w 2025 r. (w %)

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźnik udziału		Relacja do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku operacyjnego	wyniku operacyjnego (po uwzględnieniu przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 u.f.p.)	łącznej kwoty spłat bez uwzględnienia wyłączeń	łącznej kwoty długu	
							bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń***
JST województwa ogółem*	72,0	21,7	-0,2	7,7	18,0	6,2	30,7	29,4
Województwo samorządowe Powiaty	58,6	40,9	1,1	25,3	51,0	0,0	1,0	1,0
	55,8	17,9	1,9	7,1	18,1	1,9	10,3	10,2
Bolesławiecki	48,4	14,2	3,3	5,9	12,6	1,7	4,0	4,0
Dzierżoniowski	56,8	14,5	1,1	6,0	26,4	0,0	0,0	0,0
Głogowski	53,0	11,9	3,0	4,4	10,2	2,0	7,1	7,1
Górowski	40,0	14,3	5,6	7,3	14,1	1,0	8,2	8,2
Jaworski	51,9	25,3	2,0	6,6	20,1	1,1	2,9	2,9
Kamiennogórski	44,4	26,4	0,4	3,4	15,6	2,3	9,9	9,9
Karkonoski	54,2	26,8	-3,5	5,5	24,2	1,4	10,1	10,1
Kłodzki	42,9	22,1	-2,0	7,2	27,5	1,2	2,7	2,7
Legnicki	63,4	23,1	-1,3	8,2	11,6	2,0	16,0	16,0
Lubański	40,0	15,6	1,3	2,7	11,9	2,4	14,0	14,0
Lubiński	78,8	2,8	7,0	8,1	16,7	2,5	18,0	18,0
Lwówecki	26,9	13,0	6,5	7,6	14,9	1,8	7,4	7,4
Milicki	50,2	13,7	-0,6	5,9	13,2	3,4	17,4	17,4
Oleśnicki	64,5	17,0	2,5	6,9	14,1	1,5	9,8	9,8
Olawski	65,3	21,7	3,6	7,5	18,1	1,9	16,4	16,4
Połkowicki	64,3	22,7	7,0	11,4	37,6	0,3	4,7	4,7
Strzebiński	44,1	13,2	-0,6	3,2	11,7	2,1	9,7	9,7
Średzki	64,0	20,6	0,7	7,8	12,6	3,2	18,9	18,9
Świdnicki	55,3	18,3	1,7	4,9	11,0	2,0	7,7	7,7
Trzebnicki	70,4	20,0	-4,5	8,7	17,5	3,6	31,0	31,0
Wałbrzyski	57,8	20,8	14,7	19,2	40,5	2,5	11,6	11,6
Wolowski	42,3	21,7	-0,5	3,8	7,8	5,8	16,2	14,7
wrocławski	85,5	24,3	5,8	18,7	41,8	1,7	0,0	0,0
Ząbkowicki	52,5	12,8	2,0	4,2	14,9	1,6	16,8	16,8
Zgorzelecki	55,5	17,6	-2,3	4,1	4,1	1,0	11,6	11,6
Złotoryjski	44,2	8,2	0,7	4,2	9,0	2,4	22,5	22,5
Miasta na prawach powiatu	85,2	12,1	-4,2	1,2	5,6	12,4	53,5	50,5
Jelenia Góra	68,4	11,5	-4,1	-3,3	9,8	4,2	40,3	29,7
Legnica	73,0	11,0	2,2	5,8	10,7	16,8	29,2	29,2
Wałbrzych	70,3	20,6	-8,3	1,2	3,4	21,1	75,9	61,5
Wrocław	90,5	11,2	-4,4	1,1	4,8	11,6	54,9	53,9
Gminy ogółem*	70,4	25,6	1,4	8,8	20,0	4,7	27,1	26,1
Gminy miejskie	75,0	25,0	2,8	7,9	16,0	3,8	25,7	24,2
Bielawa	66,1	31,4	2,1	6,5	8,8	4,2	33,6	33,6
Boguszów-Gorce	65,7	20,5	1,6	1,4	13,8	1,0	15,6	15,6
Bolesławiec	80,5	13,3	8,6	8,5	10,1	2,3	14,6	9,6
Chojnów	64,8	25,8	7,7	7,4	15,6	0,4	1,8	1,8
Duszniki-Zdrój	49,7	49,2	-8,1	8,4	45,0	0,0	0,0	0,0
Dzierżoniów	80,3	24,5	0,8	9,0	18,5	4,8	25,2	25,2
Głogów	88,8	22,3	6,9	5,8	7,5	5,9	44,8	44,8
Jawor	65,1	35,6	-0,1	6,7	11,7	3,4	26,0	18,9
Jedlina-Zdrój	50,9	32,2	-0,9	3,4	10,1	5,9	45,3	38,5
Kamienna Góra	68,8	22,1	-6,1	2,6	70,9	4,3	39,3	39,3
Karpacz	87,1	17,9	11,7	19,4	33,3	5,9	5,5	5,5
Kłodzko	76,8	25,0	-1,0	6,8	29,7	4,8	25,0	25,0
Kowary	73,9	22,2	21,2	2,0	7,4	1,1	2,6	2,6
Kudowa-Zdrój	63,3	28,7	2,9	10,9	13,4	3,9	18,1	10,3
Lubań	77,7	12,9	1,7	4,4	12,4	3,5	39,6	39,6
Lubin	74,7	30,1	11,1	18,7	25,6	3,2	23,8	23,8
Nowa Ruda	68,9	23,0	-4,2	0,1	6,9	5,6	42,9	32,4
Oleśnica	83,3	12,1	0,2	3,8	7,7	1,9	5,2	5,2
Olawa	77,4	25,6	-4,5	9,7	20,1	5,0	26,6	26,6
Piechowice	69,6	21,6	-1,6	3,3	15,1	2,5	15,4	15,4
Piława Górna	51,1	34,5	-0,5	3,2	7,7	2,6	11,8	11,8
Polanica-Zdrój	58,5	43,3	9,3	14,0	16,7	8,8	22,2	16,1
Szczawno-Zdrój	70,8	32,2	1,4	2,1	11,7	4,4	40,3	40,3
Szklarska Poręba	78,0	22,4	5,1	11,6	17,0	2,5	13,4	13,4
Świdnica	73,6	28,5	-3,1	4,1	10,4	3,1	26,0	26,0
Świebodzice	81,2	18,3	0,6	7,2	10,8	1,1	12,7	12,7
Świeradów-Zdrój	59,1	29,9	4,5	9,1	14,6	6,6	28,2	24,5
Wojcieszów	52,0	26,5	0,6	10,5	17,3	3,3	13,9	1,2
Zawidów	53,9	40,0	-5,4	5,2	7,4	0,1	4,7	4,7

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźnik udziału		Relacja do wykonanych dochodów					
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku operacyjnego	wyniku operacyjnego (po uwzględnieniu przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 u.f.p.)	łącznej kwoty spłat bez uwzględnienia wyłączeń	łącznej kwoty długu	
							bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń***
Zgorzelec	83,2	17,1	-3,6	7,0	7,1	6,8	48,6	42,7
Złotoryja	72,4	28,6	-6,4	2,4	11,0	2,7	22,7	22,7
Gminy wiejskie	66,9	29,0	1,6	11,9	28,3	3,2	19,9	19,5
Bolesławiec	69,0	25,7	18,2	21,5	70,3	0,0	0,0	0,0
Borów	50,0	37,6	-2,1	10,9	17,0	1,8	13,3	13,3
Chojnów	66,4	24,2	13,3	3,2	5,8	7,3	25,1	25,1
Ciepłowody	41,4	55,9	-2,8	10,3	18,7	0,3	0,2	0,2
Cieszków	45,7	23,5	5,4	7,0	14,7	2,5	11,3	7,8
Czarny Bór	54,2	53,9	-11,7	17,2	33,8	6,5	9,9	7,8
Czernica	79,3	21,7	-3,8	10,5	28,3	1,3	12,7	12,7
Długoleśka	83,3	23,9	-9,5	11,7	18,5	5,1	55,3	55,3
Dobromierz	43,0	49,8	-5,5	4,2	8,3	12,2	43,0	43,0
Dobroszyce	62,2	36,7	-9,4	7,4	11,4	4,2	35,5	35,5
Domaniów	44,3	42,6	-12,1	3,9	9,1	3,7	31,9	31,9
Dziadowa Kłoda	53,8	15,4	-0,9	10,4	19,1	3,5	25,9	25,9
Dzierżonów	65,9	27,0	2,3	13,2	43,0	2,4	14,9	14,9
Gaworzyce	47,9	48,0	-6,7	2,5	10,6	4,9	26,5	21,5
Głogów	81,0	21,5	4,2	15,8	23,2	3,8	22,2	22,2
Grębovice	85,1	41,5	5,8	34,2	55,6	0,4	1,8	1,8
Gromadka	74,9	24,4	8,9	16,9	51,7	0,0	0,0	0,0
Janowice Wielkie	51,2	30,9	-4,6	-0,2	12,8	1,4	0,0	0,0
Jemielno	40,7	25,6	-14,2	2,4	14,4	2,4	20,0	20,0
Jerzmanowa	91,7	12,7	5,4	15,9	24,2	4,2	26,6	26,6
Jeżów Sudecki	69,3	41,3	5,9	16,7	22,2	6,9	0,0	0,0
Jordanów Śląski	45,9	47,6	10,1	12,7	26,2	0,7	0,4	0,4
Kamienna Góra	57,2	19,8	5,8	7,4	22,4	3,1	12,6	11,5
Kłodzko	52,2	34,1	2,5	4,0	13,6	3,8	20,1	20,1
Kobierzyce	94,0	26,3	12,1	32,9	99,2	1,3	5,8	5,8
Kondratowice	51,6	21,9	1,0	4,5	8,0	1,5	3,7	3,7
Kostomłoty	59,6	28,2	5,6	12,9	29,1	1,0	1,5	1,5
Kotla	63,8	21,3	-1,8	7,4	18,2	3,0	30,9	30,9
Krośnice	75,3	11,4	0,0	2,2	2,4	9,6	57,8	57,4
Krotoszyce	61,9	30,1	1,2	8,0	12,9	1,9	14,8	14,8
Kunice	69,9	25,6	5,9	9,6	18,5	4,7	18,7	18,7
Legnickie Pole	61,4	22,0	-3,1	5,9	12,3	2,8	26,4	26,4
Lewin Kłodzki	27,3	53,2	15,7	11,1	19,1	7,5	0,0	0,0
Lubań	54,2	23,5	3,7	3,0	11,4	2,2	10,6	10,6
Lubin	83,8	17,5	5,7	13,7	20,4	3,4	19,1	19,1
Łagiewniki	46,7	40,5	-0,1	8,4	18,0	1,1	5,0	5,0
Malczyce	64,2	27,8	-3,7	2,5	12,7	3,3	20,6	20,6
Marcinowice	57,5	39,4	0,6	11,9	29,1	3,1	10,5	10,5
Marciszów	54,2	18,7	1,6	3,8	21,3	4,7	16,3	12,4
Męcinka	71,2	17,6	4,1	7,7	15,3	2,5	39,9	39,9
Mietków	72,4	16,3	4,2	10,4	17,5	3,2	11,7	11,7
Miłkowice	68,8	40,4	4,0	15,3	32,6	5,7	10,7	10,7
Mściwojów	60,7	31,7	-3,4	13,3	19,3	2,4	4,2	0,0
Mysłakowice	63,9	16,5	0,1	4,7	20,1	6,0	46,4	43,0
Niechlów	50,8	17,3	3,1	6,5	12,6	2,2	6,4	6,4
Nowa Ruda	48,7	34,3	1,0	2,0	4,6	3,2	21,5	21,5
Oleśnica	74,4	22,9	2,9	12,7	16,2	4,7	29,7	29,7
Oława	76,8	20,0	5,6	16,6	21,7	0,0	0,0	0,0
Osiecznica	62,6	22,5	10,3	14,4	68,2	0,0	0,0	0,0
Paszowice	57,1	29,2	1,5	7,4	27,8	1,0	7,6	7,6
Pęcław	36,0	46,8	-1,2	5,4	12,5	11,6	21,2	21,0
Pielgrzymka	37,5	45,0	-7,0	2,5	2,7	2,9	23,2	22,2
Platerówka	58,8	31,6	-5,2	7,8	13,8	0,4	0,0	0,0
Podgórzyn	67,0	21,7	1,1	8,6	12,1	5,7	64,1	64,1
Przeworno	47,4	44,0	-14,9	0,2	8,4	1,9	17,8	17,8
Radwanice	56,7	53,1	11,2	26,4	33,3	1,5	4,7	4,7
Rudna	86,7	20,4	-1,5	13,3	54,7	0,0	0,0	0,0
Ruja	39,3	46,7	1,2	4,8	10,8	1,0	2,0	2,0
Siekierczyn	55,7	38,6	4,1	10,4	13,4	2,9	3,7	3,5
Stara Kamienica	47,7	38,1	-1,9	6,6	17,4	4,2	22,5	20,8
Stare Bogaczowice	56,6	31,6	9,8	13,5	46,2	0,0	0,0	0,0
Stoszowice	47,6	37,9	-28,1	-1,1	50,6	8,4	51,1	45,7
Sulików	53,4	41,3	-8,8	3,3	8,0	3,1	20,3	20,3
Świdnica	71,6	28,3	-8,5	9,4	18,0	6,0	51,4	51,4
Udanin	46,9	35,5	0,7	4,5	6,8	4,4	32,4	32,4
Walim	52,6	29,0	-1,1	-0,8	7,7	2,9	45,5	45,5
Warta Bolesławiecka	67,0	15,5	3,5	10,5	27,9	0,0	0,0	0,0

Jednostki samorządu terytorialnego	Wskaźnik udziału		Relacja do wykonanych dochodów						
	dochodów własnych w dochodach ogółem	wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	wyniku budżetu	wyniku operacyjnego	wyniku operacyjnego (po uwzględnieniu przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 u.f.p.)	łącznej kwoty spłat bez uwzględnienia wyłączeń	łącznej kwoty długu		
							bez uwzględnienia wyłączeń	z uwzględnieniem wyłączeń***	
Wądroże Wielkie	57,9	28,1	-1,1	7,2	20,3	3,3	24,6	24,6	
Wińsko	58,4	21,4	1,4	8,1	13,6	3,7	32,9	26,9	
Wisznia Mała	73,0	26,6	2,3	12,9	23,5	4,7	39,4	39,4	
Zagrodno	67,2	28,7	1,3	13,2	34,6	0,3	0,5	0,0	
Zawonia	65,7	28,1	7,7	17,1	66,7	0,3	1,3	1,3	
Zgorzelec	72,4	21,1	1,3	6,0	6,2	5,0	29,2	29,2	
Złotoryja	55,1	38,5	4,8	10,9	18,1	5,3	9,7	9,7	
Zórawina	73,6	25,8	2,8	12,5	12,8	2,4	9,6	9,6	
Żukowice	55,7	38,3	-1,5	3,8	22,4	1,4	3,7	2,9	
Gminy miejsko-wiejskie	69,6	23,3	0,1	6,8	16,3	6,6	34,3	33,3	
Bardo	52,9	48,4	10,6	2,9	32,6	2,6	22,8	19,3	
Bierutów	61,2	19,4	0,7	3,3	3,8	12,8	57,0	57,0	
Bogatynia	90,8	13,8	-4,6	7,5	12,2	1,9	13,5	13,5	
Bolków	55,0	19,9	-1,5	0,3	8,7	3,2	9,8	7,9	
Brzeg Dolny	82,1	15,0	1,7	5,1	10,6	3,5	26,2	26,2	
Bystrzyca Kłodzka	58,9	22,7	5,1	6,2	14,5	2,5	25,7	25,7	
Chocianów	69,1	33,9	-6,3	7,3	10,3	4,7	43,4	40,3	
Głuszyca	57,9	28,7	-9,2	-0,2	8,9	6,2	40,9	39,3	
Góra	67,6	7,9	-2,7	3,0	7,7	6,6	44,3	44,3	
Gryfów Śląski	68,7	18,0	-6,5	8,7	26,3	3,9	21,4	21,4	
Jaworzyna Śląska	51,8	46,8	-8,7	1,3	5,4	4,1	51,0	43,1	
Jelcz-Laskowice	84,5	22,8	-1,9	15,5	30,1	0,0	2,9	2,9	
Kamieniec Ząbkowicki	63,4	41,8	-4,4	5,0	31,2	3,0	27,2	27,2	
Kąty Wrocławskie	88,2	17,2	16,9	21,6	44,0	8,2	25,1	25,1	
Łądek-Zdrój	50,2	31,6	16,9	7,4	56,4	9,5	1,5	1,5	
Leśna	52,4	22,6	16,5	5,6	5,6	1,9	19,6	19,6	
Lubawka	72,5	32,3	4,6	4,4	14,6	1,1	5,1	3,6	
Lubomierz	36,1	34,3	27,5	0,8	14,3	6,0	22,8	22,8	
Lwówek Śląski	74,8	12,9	-3,8	8,1	15,1	3,0	13,9	13,9	
Mieroszów	56,5	38,3	0,7	5,1	14,3	6,9	31,7	31,7	
Międzybórz	46,8	34,0	-10,5	4,8	6,7	5,9	38,3	29,7	
Międzylesie	44,1	33,8	-7,2	1,6	12,2	0,5	11,3	11,3	
Miękinia	79,6	28,0	-12,2	14,1	23,1	2,9	31,3	31,3	
Milicz	69,8	8,4	-1,8	5,3	7,3	3,6	22,5	22,5	
Mirsk	54,1	15,6	3,1	9,6	22,9	3,0	12,0	6,1	
Niemcza	46,1	37,6	0,6	7,2	15,4	2,9	19,0	16,0	
Nowogrodziec	75,1	18,1	4,0	11,5	26,2	3,0	18,8	18,8	
Oborniki Śląskie	78,5	17,9	-0,5	4,4	9,1	43,4	40,9	40,9	
Olszyna	47,7	31,2	-1,6	7,5	21,4	1,4	8,7	8,7	
Pieńsk	51,7	31,4	-0,4	5,9	10,7	2,9	18,2	12,9	
Pieszycy	61,7	33,4	4,2	11,5	42,9	2,9	9,8	9,8	
Polkowice	89,8	7,9	-0,4	3,8	8,2	6,5	63,8	63,8	
Prochowice	65,1	29,8	-2,6	4,0	10,8	6,4	48,7	47,6	
Prusice	61,1	36,2	-8,0	0,7	2,2	8,2	90,6	90,6	
Przemków	66,6	18,1	-17,2	11,3	23,5	7,6	44,6	44,6	
Radków	49,2	31,0	6,7	7,0	12,9	4,3	29,0	27,5	
Siechnice	78,3	21,5	0,2	8,4	19,9	9,1	52,7	52,7	
Sobótka	66,9	27,3	-4,1	8,9	21,3	4,2	21,3	21,3	
Stronie Śląskie	49,9	39,3	0,4	-1,3	31,3	2,0	29,2	29,2	
Strzegom	80,6	23,1	-33,4	7,4	11,1	4,4	28,9	28,9	
Strzelin	76,1	21,0	-7,3	4,1	5,1	6,4	50,7	50,7	
Syców	69,7	22,4	-4,1	6,4	9,3	5,1	40,4	40,4	
Szczytna	49,1	38,0	-3,3	0,8	7,3	4,9	30,3	30,3	
Ścinawa	50,2	43,5	-6,8	3,3	8,0	8,2	90,6	67,0	
Środa Śląska	80,0	16,1	-9,2	8,1	9,7	21,9	32,0	32,0	
Świerzawa	48,2	23,5	2,2	9,7	38,5	2,8	10,4	10,4	
Trzebnica	82,9	16,8	-0,6	2,2	5,1	5,5	62,2	62,2	
Twardogóra	69,3	25,4	-6,4	12,1	17,9	6,4	20,9	20,9	
Wąsosz	64,9	20,8	10,5	16,5	16,5	2,6	9,9	9,9	
Węglińiec	56,9	28,6	12,5	13,8	21,5	2,6	14,7	13,7	
Wiązów	56,4	22,2	8,5	10,9	28,3	7,6	4,9	0,0	
Wleń	53,6	37,3	9,1	14,4	32,6	9,1	11,7	11,7	
Wołów	76,1	13,4	24,6	2,5	5,2	10,4	80,6	80,6	
Ząbkowice Śląskie	69,7	15,3	-6,9	-2,8	-2,5	5,1	50,3	50,3	
Ziębice	61,3	15,8	13,5	3,3	8,1	13,0	40,0	40,0	
Złoty Stok	49,8	39,6	7,3	4,8	19,0	6,0	50,0	48,8	
Żarów	75,4	26,6	-0,5	4,9	15,5	6,5	47,9	43,2	
Zmigród	60,7	27,8	-6,7	0,0	3,4	5,8	55,1	55,1	

*** Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów, projektów lub zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p.

Analizę sporządzili:

Ewa Dudek (cz. 4 i 7)
Magdalena Głowacz (tabele, rysunki, kartogram i zestawienia)
Patrycja Jojnowicz (cz. 6)
Wojciech Kańczuga (cz. 9)
Małgorzata Kowalska (cz. 5 i 6)
Ewa Królikowska (cz. 2)
Joanna Maślanka (cz. 1)
Magdalena Orlikowska (cz. 10 i 11)
Katarzyna Rydzewska (cz. 3)
Mariola Zakrzewska (cz. 8)